

bb.72. meghalt dr.pető andrás

la/il/la

1967. szeptember 12.

a művelődésügyi minisztérium és a mozgássérültek nevelőképző- és nevelőintézete mély fájdalommal tudatja, hogy dr.pető andrás, az intézet igazgatója szeptember 11-én, életének 74. évében elhunyt. a magyar orvostudomány és -pedagógia kiváló művelőjét vesztette el benne, aki mindenekelőtt a konduktív mozgáspedagógia kidolgozásával alkotott maradandót.

hamvasztás előtti bucsuztatása szeptember 16-án szombaton fél 12 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

--

22.00/il

- 52 -

- v é g e -

Ma

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti belső hírek

1967. szeptember 13.

bb. 1. félszázad után ismét előadják az ariadnét

iol/lk/sr/gy/la

1967. szeptember 13.

az operai évad érdekes eseményének ígérkezik richard Strauss: „ariadne naxos szigetén”, című operájának felújítása. a szerző az operát a század első évtizedében komponálta, hugo von hofmannsthal osztrák költő szövegére. richard Strauss eredetileg moliére az urhatnám polgár című vígjátékának zenés kiegészítéseként, a reinnardt színház számára szerezte. a maró szatirájú csufondáros komédiát hofmannsthal dalokkal, táncokkal bővítette, Strauss pedig egy operai beütést is írt ahhoz a jelenethez, amelyben Jourdain, a nyárs-polgár színelőadást rendez palotájában. az a körülmény, hogy az opera előtt el kellett játszani moliére vígjátékát, nehezítette a darab előadását, ezért a szerzők néhány évvel az 1912-es bemutató után önálló operává alakították át. a dalmű az operai műfaj egyik legrégibb meséjét eleveníti fel. ariadnét, a krétai király leányát, az athéni hős, thészeus hűtlenségét elhagyja, s a bánatos leányt a fiatal bacchus szerelmével vigasztalja meg. az operát ebben a formában 1916-ban bécsben játszották először. a budapesti operaház 1919. április 19-én, a proletár forradalom időszakában mutatta be Strauss remekét. a premier annakidején az évad legérdekesebb zenei eseménye volt, a dalmű azóta még nem szerepelt az operaház műsorában.

a felújítás rendezője, a díszletek és jelmezek tervezője Makai Péter. a szövegkönyvet romhányi józsef fordította. a keitős szereposztású előadásokon házy erzsébet, ágay karola, déry gabriella, palócz lászló, tarnay gyula, palcsó sándor, bende zsolt, illetve szőnyi olga, erdész zsuzsa, moldován stefánia, sebestyén sándor, szigetvári lászló, kishegyi árpád, turpínszky béla lép fel. a zenekart ferencsik jános, illetve Lukács ervin vezényli.

az első előadást október 27-re tervezik./mti/

- 1 -

Ma

bb. 2. külföldön is sikert aratott a pannónia kincse

via kz/sk/ká/gy/nk

1967. szeptember 13.

uj csemegeszőlő fajtánkból, a pannónia kincsebből az idén fordult termőre az első 30 holdas tábla. az első export-szállítmányt münchenbe irányították. a hét elején beérkezett jelentések szerint az új magyar csemegeszőlő beváltotta a hozzáfűzött reményeket, versenyképesnek bizonyult az olasz, a spanyol és a török csemegeszőlővel szemben is. mint ismeretes, egyéb csemegeszőlő fajtáink nem voltak alkalmasak a nagyobb távú szállításra, s tetszetősség szempontjából is elmaradtak a déli országok szőlői mögött./mti/

..

bb. 3. a magyar színházművészet, színpadi kultúra

i pr/gg/sr/gy/la

1967. szeptember 13.

és gyakorlat újabb nemzetközi elismerést szült a napokban: andré malraux, a francia kulturális ügyek államminisztere meghívta dr. hont ferencet, a színháztudományi intézet igazgatóját a párizsi nemzetek színházának legfelső művészeti tanácsába. a nemzetek színháza a világ legrangosabb színházi fóruma, ahol évről-évre, különböző nemzetek részvételével bemutatják az évadok jelentős produkcióit. a legfelső művészeti tanács, amelynek immár magyar tagja is van, döntő évadról-évadra a bemutatandó darabokról, a színház műsortervéről./mti/

..

bb. 4. az idén egyesített budapesti műszaki egyetemen

i fe/tr/sr/gy/la

1967. szeptember 13.

az új tanévben közlekedési és építőipari gazdaságtan tanszék, az épületek szerkezete és tervezése tanszék, magasépítési tanszék működik tovább, a közlekedésgazdaságtani tanszék elnevezés helyett./mti/

..

- 2 -

mb

bb.5. kiírták a dolgozók gyorsíró- és gépiróversenyét

sr/il/la

1967. szeptember 13.

az országos gyorsíró- és gépiróversenybizottság október 27-29 -e között rendezi meg a dolgozók idei magyar, valamint idegen nyelvű gyorsíró- és gépiróversenyét.

magyar nyelvű gyorsírásból a versenyfeladat: ötperces 150, 200, 250, 300, 350, 400 vagy 450 szótagos sebességű diktátum áttétele kézírással; egy versenyző két szomszédos versenyfokon indulhat.

magyar nyelvű gépirásból a sebességi alapkövetelmény 15 perces másolásban percenként 250 leütés, 10 perces hibátlan másolásban percenként 350 leütés.

a magyar nyelvű versenyszámokon kívül mind gyorsírásból, mind gépirásból angol, francia, német, olasz és orosz nyelven lehet versenyezni. idegen nyelvű gyorsírásból a legalacsonyabb versenyfok percenként 100 szótagos sebesség. idegen nyelvű gépirásból a sebességi alapkövetelmény 10 perces másolásban percenként 200 leütés.

a nevezéseket minden versenyszámra külön két példányban, október 5-ig kell beküldeni, budapesten az országos gyorsíró- és gépiróversenybizottság /v. bástya u. 5./ vidéken a legközelebbi gépiró és gyorsíró iskola versenyfelelőse címére./mti/

..

bb.6. eddig két magyar, négy ndk és egy szovjet győzelem a mezőgazdasági kiállítás nemzetközi lovasverseny sorozatán

i/cs/tr/ie/il/la

1967. szeptember 13.

a szeptember 9-én kezdődött chio nemzetközi lovasverseny szeptember 17-ig tartó sorozatában hét ország legjobb lovasai mérkőznek az országos mezőgazdasági kiállítás és vásár óriás bemutatópályáján. a szombati nyitány magyar győzelmet hozott, majd még egy versenyt nyertek a hazai lovasok. pál jános, az állami gazdaságok lótenyésztési és versenyzési igazgatóságának vezetője tájékoztatásul közölte, hogy a versenyek során eddig a német demokratikus köztársaság lovasai szerepeltek legjobban: négy versenyt nyertek.

/folyt.köv./

- 3 -

mb

bb.6./ eddig két magyar ...1.folyt./ it

☒ egy versenyben a szovjetunió lovasai bizonyultak legjobbnak.

a hét végén érdekes, látványos, versenyek következnek. pénteken délelőtt páros vadászugratásra, délután korlátugratásokra kerül sor. szombaton délelőtt a vadászugratás akadálymagasságát 140 centiméterre emelik fel, délután a nemzetek díjáért induló versenyben pedig már 160 centiméteres akadályokat kell átugratniuk a lovasoknak. vasárnap rendezik meg a - versenysorozat záróakkordjaként - a béke nagydíj-versenyt, amelynek nyertese a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter ajándékát kapja meg.
/mti/

--

bb.7. diszvilágítást kap az oszlopok csarnoka - gépkocsi-parkolót építenek aggteleken

a/vid/kz/sk/ká/il/hk

1967. szeptember 13.

az aggteleket jósvafővel összekötő baradla barlangot az idén már több mint 80.000 hazai és külföldi kiránduló tekintette meg. a gyors ütemben fokozódó idegenforgalom zavartalan lebonyolítására az év végéig több korszerűsítést hajtanak végre. a cseppkőbarlang aggteleki bejáratánál máris tető alatt áll az az egyemeletes szolgáltató ház, amelyben várócsarnokot, mosdót, emléktárgy-árusító pavilont, raktárakat és műhelyeket helyeztek el. itt alakították ki azt a transzformátor állomást is, amely a földalatti „termek”, és a közelő cseppkő-szálloda egyenletes és folyamatos villamos energia ellátását biztosítja. ha a hazai áramszolgáltatásban zavarok keletkeznek, az új trafó automatikusan átkapcsol a csehszlovák hálózatra, s így a barlang valamint a szálló egyetlen percig sem marad villanyvilágítás nélkül. még az idén megoldják a barlang előtti ligetes tér csapadékvízének elvezetését is, s 100 gépkocsi elhelyezésére alkalmas parkolót képeznek ki. a baradla barlang aggteleki szakaszában folytatják a villanyvezetékek és berendezések korszerűsítését. az év végéig megoldják a földalatti termek egyik legszebbikének, az oszlopok csarnokának diszkivilágítását. rejtett higanygőzlámpákat és más világítótesteket helyeznek a csodálatos cseppkőoszlop-erdő megfelelő pontjain./mti/

--

- 4 -

Rk

bb. 8. negyven kilométeres partvédmű épül a balaton déli partján

vid kz/sk/ká/gy/la

1967. szeptember 13.

a vízgazdálkodási szakemberek és a kutatók már évek óta vizsgálják, milyen módszerekkel küzdhetnek legeredményesebben a balaton partjait pusztító erózió ellen. vizsgálataik során megállapították, hogy az erózió a vizállás, az áramlás, -a hullámlás és a lengés együttes függvénye. a legnagyobb arányú pusztítást a lengés és a hullámlás „találkozása”, okozza. a megbontott partot a visszahúzódó hullámok magukkal ragadják. a lengésben maradó víz pedig tovább szállítja a partról rabolt talaj szemcséit és másutt rakja le a tó fenéken. a hullámlás okozta parterózió az utóbbi hat év átlagában a déli part egyes „érzékenyebb”, szakaszain az évi 1,1 métert is elérte. az elrabolt anyag utját nyomjelzőkkel is megfigyelték, s arra a meglepő felismerésre jutottak, hogy a lebegő szemcsék többsége minden irányból a keszthelyi-öböl felé vándorol. az ezzel kapcsolatos vizsgálatok még nincsenek lezárva. kétségtelen azonban, hogy a partrablás arányait nagy mértékben csökkentik a sekélyvízi növényzónák. hasonló hatása a lapos partrézsű, a fásított, gyökérrel átszőtt partvonal is. a szakemberek éppen ezért azt ajánlják, hogy a végleges partvédművek kiépítéséig - ahol csak lehet -, fenn kell tartani a védelmet nyújtó növényi sávokat. a vízügyi szervek elkészítették a tó szabályozási térképét, megjelölték a végleges partvonalakat, s ezek mentén évente két kilométer hosszúságú partvédművet építenek. a távlati tervek szerint, a déli part 40 kilométeres szakaszát védik majd betonnal erősített kőfalak./mti/

--

bb. 9. vidéki színházak bérleti sorozata a csiliben

i ol/tr/sr/gy/la

1967. szeptember 13.

az új színházi évadban ismét három vidéki színházat lát vendégül a pesterzsébeti vasas művelődési ház, a népszerű csili színpada.

/folyt. köv./ v

- 5 -

Rk

bb. 9. / vidéki színházak.... 1. folyt./ gy

a szolnoki szigligeti színház, a kecskeméti katona józsef színház és az állami déryné színház összesen 15 előadást tart a szeptembertől júliusig terjedő időszakban. a színházak előadásaira a csili igazgatósága bérletet hirdetett, s eddig elővételben már több mint 100 bérlet talált gazdára.

a művelődési ház programjában olyan előadások szerepelnek, mint - a szeptember 17-i nyitóelőadás -, eisemann: egy csók és más semmi, továbbá szücs györgy: szeretni tudni kell, és alfonso paso: ön is lehet gyilkos című darabja.

a színházi előadásokon kívül négy koncertből álló zenei sorozatot is indít a csili, „mindenki kedvére”, címmel. ennek keretében népdalcsokor, népszerű opera, operett délután, bécsi-est, és romantikus est címmel rendezik a zenés műsorokat. a műveket olyan kiváló előadók tolmácsolják, mint kocsis albert, szabó csilla, szabó miklós, ágay karola, eszenyi irma, sárdy jános, kovács apollónia és még sokan mások. a postás szimfonikus zenekart dr. vasadi balogh lajos karnagy vezényli, a népdalesten vörös kálmán és zenekara kíséri a művészeket./mti/

- 6 -

nek

bn 10. hangfelvétel Lenin beszédéből - jubileumi könyvek a kossuth kiadónál

i tf/tr-lm sr

1967. szeptember 13.

a kossuth kiadónál a történelmi évfordulóra kihozott ünnepi könyvek közül az elsők már megjelentek.

tartalmában fontos, formájában érdekes kiadvány a „munkások, katonák, parasztok”, című, magyar és orosz nyelven szerkesztett összeállítás a szovjet hatalom első intézkedéseit publikáló dekretumokból. bibliofil változatban, a miniatűr könyvek sorozatában jelentetik meg, mint néhány évvel ezelőtt a kommunista kiáltványt. a cím azt a felhívást idézi, amelyben a második szovjetkongresszus hírül adta a hatalom megragadását, közzétette a békéről, a földről és az első szovjet-kormány megalakulásáról szóló határozatát.

Lenin két beszédéből örökít meg részleteket az a hang-lemez, amelyet mellékeltek John Reed-nek „tíz nap, amely megrengette a világot”, című könyvéhez. most jelent meg második kiadásban; annakidején az első orosz kiadás előszavában Lenin ezeket írta: „fenntartás nélkül ajánlom e könyvet a világ munkásainak. szeretném, ha sokmillió példányban megjelenne és minden nyelvre lefordítanák. a valósághoz hiven és igen elevenen ismertetni azokat az eseményeket, amelyek oly jelentősek a proletárforradalom és a proletárdiktatura tényleges megértése szempontjából...”, az eredeti hangfelvétel magyarra fordított változatát - a lemez hátoldalán - Sinkovits Imre tolmácsolja.

Lenin-életrajz is készül a kossuth kiadónál, s „a nagy forradalom krónikája”, címmel dokumentum-kötet lát napvilágot a történelmi események egykori részvevőinek visszaemlékezéseiből.

eljut az olvasókhöz „a magyar internacionalisták a nagy októberi szocialista forradalomban és a polgárháboruban”, című gyűjtemény első kötete, amely a szocialista és a kommunista hadifoglyok szervezeteinek megalakulásával foglalkozik 1917 februárjától 1921 végéig. többszáz dokumentum csatlakozik az írásanyaghoz.

garasin Rudolf, az egykori internacionalista vörös katona „vörössapkás lovasok”, címmel írta meg visszaemlékezéseit a forradalom történéseire.

/folyt.köv./

8.25/lm

- 7 -

nek 10.9

bb 10. /hangfelvétel ... 1. folyt./-Lm

a szovjet élet mai valóságáról szóló könyvek is helyet kaptak a kossuth kiadó jubileumi programjában. tudománytörténeti kötet „az atomvárostól a csillagvárosokig”, amely dubnától a galaktikák világáig viszi képzeletbeli utazásra az olvasókat. a kötet gondozója a népszerű rádiólexikon szerkesztője: simonffy géza. küzdelmekben, munkában, sikerekben, eredményekben gazdag fél évszázadról vallanak személyes uti élményeik alapján „a szovjetunió magyar szemmel”, -ben tudósok, politikusok, írók, művészek, újságírók. a szerzők között van apró Antal, Dobi István, Dobozy Imre, Erdei Ferenc, Erdey-Grúz Tibor, Ék Sándor, Garai Gábor, Jánossy Lajos, Komócsin Zoltán, Dr. Münnich Ferenc, Németh László, Nógrádi Sándor, Pátzay Pál, Rusznyák István, Sik Endre, Váci Mihály. számokkal, tényekkel, adatokkal tükrözi a szovjetunió öt évtizedes fejlődését „a szovjetunió 50 éve számokban”, összeállítás. „a szovjetunió népei”, -ről, az ott élő több mint 100féle nemzetiségről, a magyarokkal rokon összes finn-ugor népek történetéről a miniatűr könyvek sorozatban jelenik meg új kiadvány./mti/

--

bb 11. megszólal a „kreml toronyórája”, - orosházán

a vid fm/sk-Lm ká

1967. szeptember 13.

az orosházi üvegyárban nagyszabású ünnepséget rendeznek a nagy októberi szocialista forradalom 50. évfordulóján. többek között hatmillió forint értékű, terven felüli termeléssel köszöntik a jubileumot. három kiállítást rendeznek, amelyek bemutatják a nagy októberi szocialista forradalom történetét, a szovjetunió 50 éves fejlődését, és az üvegyár termelési eredményeit, terveit.

a gyár dolgozói november 7. tiszteletére üvegből elkészítik a kreml hat méter magas mását. a toronyórát villanyóra helyettesíti, a jubileumi ünnepségen pedig hangszalagról hallható lesz a kreml toronyórájának „igazi”, hangja./mti/

--

bb 14. újabb értékes helytörténeti anyag a savaria muzeumban

i vid fm-Lm fm

1967. szeptember 13.

értékes helytörténeti anyagot dolgoztak fel a szombathelyi savaria muzeumban. birtokukba került szombathely első fényképész családjának - knebel Jenőnek és Ferencnek - foto-műhelyfelszerelése és 15 700 darab nagyméretű fényképnegatív lemeze. a többszörösen kitüntetett császári és királyi udvari fényképész hagyatéka, fényképanyaga a múlt század közepétől sok értékes város-, művelődés- és viselettörténeti dokumentumot tartalmaz, amelyet most a szakemberek rendszereztek és leltárba vettek./mti/

--

8.30/Lm

- 8 -

10⁰²

M4

bb 13. a jubileumi versenyben : terven felül 50 millió téglá, 450 000 tonna kő és 450 000 köbméter kavics

i sb/lk-ju ie

1967. szeptember 13.

a téglá- és cserépipari tröszt gyárainak dolgozói a jubileumi versenyben a havi tervek rendszeres túlteljesítésével segítik a falazóanyag-hiány enyhítését. szeptemberig terven felül már mintegy 50 millió téglát és 5 millió tetőcserepet szállítottak az építkezéseknek. az utóbbi hónapokban az iparág gyorsított fejlesztési programjának megfelelően megkezdte a munkát a korszerűsített ceglédi és debreceni, valamint az új devecséri és teskándi téglagyár. rövidesen hozzáfog a munkához az új putnoki, köröshegyi, hajdusoboszlói és pilisborosjenői téglagyár is. az idén üzembe lépő új gyárak a jövő évben már 70 millió égetett téglát állítanak elő.

az ut- és vasutépítőanyagellátási gondjainak csökkentését különösen jelentős hozzájárulással segítette a kő- és kavicsbányászok jubileumi versenye. a kő- és kavicsipari tröszt üzemének dolgozói vállalták, hogy az idén 350 000 tonna követ és 350 000 köbméter bányakavicsot termelnek az előirányzaton felül. adott szavukat máris valóra váltották, s szeptemberig nemcsak az egész évi felajánlást teljesítették, hanem 100 000 tonna kővel és 100 000 köbméter kavicssal többet szállítottak a vállalatnál. a jubileumi versenyfelajánlás túlteljesítését maguk az ut- és vasutépítők is előrelátóbb munkával támogatták. előszállításokkal és tehergépkocsi fuvarozással is gondoskodtak a kő és kavics folyamatos elszállításáról, s így nem halmozódott fel az anyag a bányáknál és nem kellett visszatartani a termelést tárolóhely-hiány miatt, mint az előző években. a kő- és kavicsbányászok úgy számítják, hogy a jubileumi versenyben az év végéig még további 50 000 tonna követ és 50 000 köbméter kavicsot adnak az építőknek az idei előirányzaton felül. /mti/

--

9.25/ju

-9-

M4 10⁰²

bb 12. új óvodai nevelési program készül

i vt/j-ju sr

1967. szeptember 13.

az óvodai foglalkozásoknál az óvónők keresik azokat az új megoldásokat, amelyekkel közelebb kerülhetnek a gyerekekhez, jobban láthatják el nevelési feladataikat. ennek figyelembe vételével az országos pedagógiai intézetben óvodai nevelési programot dolgoznak ki.

az egyes részletkérdésekkel ezidő szerint már különböző szakbizottságok foglalkoznak. a megyei óvodai felügyelőknek és óvodai továbbképzési felelősöknek a készülő programról részletes tájékoztatást adnak. ezt a célt szolgálja, hogy megyénként egy-egy óvodában a legkisebbek csoportjában újszerűen szervezik meg a gyerekek óvodai életét. az újszerűség főbb jellemzői, hogy jobban igazodnak a kicsinyek életkorából fakadó szükségletekhez, előtérbe helyezik a gyerekek önállóságának fokozatos kibontakozását. /mti/

--

bb 16. kaliforniai házinyul meghonosításával kísérleteznek

vid kz/sk-ju ká

1967. szeptember 13.

a kitűnő eportlehetőségek miatt bács-kiskun megye fogyasztási és értékesítési szövetkezetei tetemes anyagi áldozatot hoznak a házinyul-állomány felfrissítéséért: olyan fajták elszaporításán fáradoznak, amelyek nagyobb testűek a nálunk ismert fajtáknál, ugyanakkor kevesebb takarmánnyal hamarabb érik el a kívánt vágási súlyt. az e célból petőfiszálláson és helynyegyházán létrehozott nyultelepen német, újzélandi és kaliforniai nyulak honosítását kezdték meg. /mti/

--

9.35/ju

ku 10¹⁰

-10-

bb 17. régi módszer, új büntetés - három és fél évi szabadságvesztés

i bc/lk-ju sr

1967. szeptember 13.

regi módszeréhez folyamodott reiter józsef, 38 éves foglalkozás nélküli, budapesti lakos, akit korábban nyolcszor elítéltek. azt hazudta, hogy maga vagy ismerőse a budapesti vágóhídon dolgozik, s borjúhúst, májat, zsirszalonnát tud szerezni. többen hittek neki, s előleget adtak. a „beszerző”, a pénzzel továbbállt, s többet nem jelentkezett. ezenkívül egyéb bűncselekményeket is elkövetett. szabadulása után az orosz-lányi szénbányászati üzemnél helyezkedett el, de csak rövid ideig dolgozott, s eladta az alkalmaztatásakor kapott munkaruhát, a munkásszálláson pedig meglopta lakótársait. e bűncselekmények miatt elhagyta munkahelyét és a fővárosba utazott. az 5. kerületben egy bihari jános utcai italboltból ellopta egy vendég táskáját, s ugyanezt tette a báv kinizsi utcai helyiségében is, ahol egy sorbaálló ismerőse táskájára vigyázott, s azt elemelte. a józsef attila gimnázium udvarán futóedzést tartó tanuló sporttáskába tett ruháját lopta el a bokrok közül, ahova a diák a tréning idejére helyezte.

a ii.-xi- xii. kerületi bíróság reiter józsefet, figyelembe véve büntetett előéletét, három és fél évi szabadságvesztésre ítélte. /mti/

--

bb 19. ötszázhatvanezer hangjegyfűzet terven felül

vid kz/sk-ju ká

1967. szeptember 13.

a fűzfői papírgyár 560.000 hangjegyfűzetre kapott soron kívül megrendelést a szovjetunióból. a gyár dolgozói a nagyoktóberi szocialista forradalom 50. évfordulójának tiszteletére indult versenyben vállalták, hogy a váratlan megrendelést terven felüli készítményből elégítik ki. a műszaki állásidő csökkentésével valóra is váltották ígéretüket és a több mint félmillió hangjegyfűzetet időben elszállították. a papírgyár dolgozóinak ez évi túlteljesítése egyébként már eléri az ötmillió forintot. /mti/

--

9.40/ju

10¹⁰

ku

-11-

bb 15. marxista diákakadémia - etikai fórum - világgazdasági kör - száztízezer budapesti fiatal tanulmányozta eddig szervezett formában az mszmp 9. kongresszusának anyagát

i di/hné-Lm La

1967. szeptember 13.

száztízezer budapesti fiatal tanulmányozta eddig szervezett formában a magyar szocialista munkáspárt 9. kongresszusának anyagát, - összegezték az elmúlt hónapokban megtartott előadások, tájékoztatók tapasztalatait, a statisztikákból az is kiderült, hogy a főváros ifjúsága az idén is nagy gondot fordított politikai ismereteinek gyarapítására. az 1966-1967-es oktatási évadban például csaknem 66 000-en vettek részt a kisz-szervezetek rendezvényein, s foglalkoztak a kommunista ifjúsági mozgalom hőseinek életével, az szkp 23. kongresszusának anyagával, a gazdaságirányítási rendszer reformjával együtt járó új feladatokkal. a diákoknak, ifjúságunknak több mint 4 500 előadó és vitavezető segített, hogy jobban eligazodjanak hazánk és a nagyvilág dolgaiban, a különböző ideológiai kérdésekben. az új nemzedék képviselőinek 450 csoportja vállalkozott a kiváló oktatási kör feltételeinek teljesítésére, s eredményei alapján 299 közösség nyerte el a kitüntető címet.

az 1967/1968-as évadra a korábbinál is gazdagabb választékot kínál a főváros ifjúságának a kisz. a „kezdők”, azok a fiúk és lányok, akik korábban még nem foglalkoztak szervezett formában politikai kérdésekkel, egyebek között időszzerű hazai és külföldi eseményekhez kapcsolódó előadásorozatot hallgathatnak, filmszemináriumra jelentkezhetnek, illetve vit, valamint faklyavivő kört alakíthatnak. a „haladók”, csoportjába tartozó 14-18 éveseknek azt ajánlják, vegyenek részt a világgazdasági, illetve agrárpolitikai kérdésekkel foglalkozó körök munkájában. a marxizmus-leninizmus alapvető tanításait ismerő és egyes elméleti kérdések iránt mélyebben érdeklődő fiatalok a kisz közgazdasági, etikai, valamint világ-ifjúsági fórumaira kérhetik felvételüket. a középiskolákban az első és második osztályosoknak politikai vitaköröket alakítanak, a harmadik, negyedikeseeknek pedig ezenkívül marxista diákakadémiát nyitnak. a szakmunkástanuló intézetekben ugyancsak politikai vitakör, valamint világgazdasági kör szerepel a programban. az egyetemi, főiskolai kisz-bizottságok általános és speciális vitaköröket szerveznek. életre hívják a nemzetközi kérdések szabadegyetemét és időszzerű politikai kérdésekkel foglalkozó összejöveteleket rendeznek./mti/

--

9.45/Lm

- 12 -

10.15

bb 18. hatvanhárom üzemi orvos borsodban - felmérték a megye egészségügyi helyzetét

b vid-fm/trné-ju ká

1967. szeptember 13.

a borsod megyei tanács egészségügyi osztálya megvizsgálta a megye egészségügyi helyzetét. az erről készült jelentés szerint borsodban fő- vagy részfoglalkozásként 63 üzemi orvos dolgozik, közülük 24 a borsodi bányavidéken, ahol egyúttal a körzeti orvosi teendőket is ellátja. a vizsgálat során megállapították, hogy a részfoglalkozás csak kényszermegoldás, jelenleg azonban a kisebb üzemek egészségügyi ellátása csak így valósítható meg.

az üzemorvosi ellátás legjobban és legeredményesebben a megye öt nagyüzemében, - az ózdi kohászati üzemekben, a borsodnádasi lemezgyárban, a tiszai és a borsodi vegyikombinátban, valamint a z északmagyarországi vegyiművekben valósult meg. több helyen mint például ózdon, tiszaszederkényben, szakrendelések is működnek. az üzemorvosi rendelők mindhárom vegyipari üzemben kifogástalanok, korszerűek. nem mondható el az ózdi kohászati üzemekről, valamint a borsodnádasi lemezgyárról. a helyzet rövidesen itt is javul, mert mindkét kohászati gyár új üzemorvosi rendelő építését vette tervbe.

kiterjedt a vizsgálat a munkaártalmakra is. megállapították, hogy az ózdi kohászati üzemekben és a borsodnádasi lemezgyárban elsődlegesen porártalmakkal és szénmonoxid mérgezéssel kell számolni, míg a kőbányákban és a hegyaljai ásványbánya és őrlőmű üzemében nem elhanyagolható a szilikózis veszély. a szilikózis -veszélyes munkahelyeken rendszeresen végeznek szűrővizsgálatot, a kezelést a megyei szilikózis vizsgáló állomás látja el. hasonlóképpen folyamatos az egészségre ártalmas munkahelyeken - többek között a három vegyipari üzemben is a szűrővizsgálat.

a legtöbb probléma az 500 főnél kevesebb dolgozót foglalkoztató kisüzemekben jelentkezik, ahol az üzemegészségügyi teendőkre kiképzett társadalmi aktívák segítségét kívánják igénybe venni. sok a tennivaló mind az üzemegészségügyi, mind pedig a szociális ellátás terén a sátorajjaujhelyi és a szerencsi járásban, viszont megnyugtató a helyzet a mezőkövesdi kisüzemekben.

a vizsgálat eredményei alapján a borsod megyei tanács intézkedéseket tesz a helyzet további javítására. /mti/

10.05/e

--
- 13 -

10.15

bb 20. urnasírt, ékszerekben gazdag női sírt tártak fel a békéssámsoni kelta-temetőben

vid-fm/tné-lm ká

1967. szeptember 13.

a békéssámsoni határban levő keltakori temetőben L. Juhász Irén régész irányításával ásásokat végeztek. Időszámításunk előtt 200-150 évvel temetkeztek a kelták a település határában. többek között egy női sírt találtak, amelyből számos korabeli ékszer került felszínre: bronz karperec, ruhafű, fülbevaló, gyöngykerámia és egyéb ékszer. megtalálták a kelta nővel eltemetett agyagedényeket is. a feltárás másik érdekessége: egy urnasírban női tetem maradványaira bukkantak. a hamvasztáskor a halott nőn valamennyi ékszerét rajtahagyták, s így a hamuból karperecek, nyakékek és egyéb ékszerek töredékei kerültek elő./mti/

bb 21. a mezőgazdasági kiállítás díjnyertes konstrukciói - sorozatban

a vid kz/sk-lm ká

1967. szeptember 13.

a veszprém megyei mezőgazdasági gépjavitó vállalat három új gépet mutatott be az országos mezőgazdasági kiállításon és vásáron és mind a három a díjnyertesek közé került. bemutatják a to-87-es típusú pótkocsira szerelhető műtrágyaszórót, amelyet különösen a kisebb gazdaságok használhatnak előnyösen. az m2 traktorra szerelhető, ugynevezett homlokrakodójuk a cukorrépa, a burgonya, a kukorica, valamint a szalma rakodásánál, szállításánál tesz majd jó szolgálatot. a harmadik díjnyertes gépük - a félautomata abrakadagoló - a közép etető-utas istállók rendszeres abrakellátását oldja meg. a bemutatott és díjat nyert konstrukciók iránt rendkívül nagy az érdeklődés. naponta érkeznek levelek a vállalat címére, ahol már meg is kezdték a felkészülést az új gépek sorozatgyártására. a következő szezoniig mind a három típusból ezer-ezer darabot készítenek, illetve szállítanak a megrendelőknek./mti/

bb 22. képzőművészek háza tatabányán

vid fm/sk-lm ká

1967. szeptember 13.

tatabányán elkészült az első képzőművészeti ház, amelyet a városi tanács kezdeményezésére építettek. az óváros egyik háztömbjében úgy alakították ki a képzőművészek új otthonát, hogy lakásuk mellé emeletenként nagyméretű műtermet is készítettek. egy-egy emeleten egy művész lakik majd családjával./mti/

10.00/-lm

- 14 -

11 35

bb 23. szinképelemző automata a diósgyőri acélműben

a vid kz/sk-lm ká

1967. szeptember 13.

modern szinképelemző automata berendezést kapott a Lenin kohászati művek. az önműködő klimatizáló készülékkel ellátott tranzisztoros vizsgáló berendezés a hagyományos - vegyi úton történő - elemzéshez viszonyítva sokszorosán rövidebb idő alatt, két percen belül elvégzi az acélok alkotó elemeinek, jellemzőinek sorozatvizsgálatát. az eredményt - a beiktatott számítógép segítségével - rögzíti, s géptávirón közli is az érdekeltekkel. ezáltal lehetővé vált, hogy még az acél gyártása közben intézkedhessenek a szükséges módosításokról. az új berendezést az értékes ötvöztacélok vizsgálatára használják fel. a drága gép beszerzésére fordított költség fél év alatt megtérül./mti/

bb 24. új próbatermekkel bővült a pécsi nemzeti színház

vid-fm/tné-lm ká

1967. szeptember 13.

pécsett hetedik éve dolgoznak a nemzeti színház felújításán, korszerűsítésén. először a belső munkálatokkal végeztek, s ezt követte a külső restaurálás. tavaly a nemzeti színház melletti kamaraszínház kapott új „köntöst”, most pedig elkészült a két épületet összekötő új „függőszárny”, amely a régóta szorongató helyhiányon enyhít. a hidszerű épületrészben hatalmas színpadi méretű próbatermek létesítettek. ezenkívül több kisebb terem áll a művészek rendelkezésére a részpróbákhoz és tájéltadások próbáihoz./mti/

bb 26. filmművészeti klub a szombathelyi ifjúság házában

vid fm/sk-lm ká

1967. szeptember 13.

a szombathelyi ifjúság háza filmművészeti klubot létesít, amelyet balázs béláról neveznek el. a klub három stúdiót foglal magában, amelyeknek szervezését megkezdték.

a filmesztétikai klubba azok jelentkeznek, akik a film történetével, formanyelvével kívánnak megismerkedni. az amatőrök stúdiójában azok találkoznak, akik a gyakorlatban is szeretnének megismerkedni a filmkészítéssel. a harmadik stúdiót pedig azok számára hozzák létre, akik kedvet, tehetséget éreznek a film forgatókönyv íráshoz, az operatőri munkákhoz, s esetleg színészként is közreműködhetnek a filmstúdió által forgatott filmekben./mti/

10.30/lm

- 15 -

10 45

bb 25. családiház előregyártott faforgács lapból

vid kz/sk-ju ká

1967. szeptember 13.

a soproni faforgácsfeldolgozó vállalat szakemberei olyan forgácslap típust kísérleteztek ki, amely különböző épületek- raktárak, irodák, üdülőházak, sőt családiházak - készítésére is alkalmas. a soproni erdészeti és faipari egyetem építészeti tanszékének közreműködésével összeállították az új „építőanyag”, legjobb kihasználását biztosító épületek prototípusait, az ezeken végzett vizsgálatok igazolták az előzetes számításokat. egy 900 négyzetméter alapterületű mezőgazdasági épületet két hét alatt, egy 150 személyes üdülőt - a szot balatonkenesei üdülőtelepén - hat hét alatt szerelték össze. az országos tervehivatal kezdeményezésére készített, 120 négyzetméter alapterületű ikerlakóház három szobából, fürdőszobából és a hozzávaló mellékhelyiségekből áll. szendvicsrétegezésű, 80 milliméter vastagságú külső falainak szigetelő tulajdonsága, a 520 milliméter vastagságú téglafalakéval azonos. az elemek könnyen szállíthatók, két ember bárhol összeszerelheti őket. az alapozás házilag elvégezhető. a költség 10-20 százalékkal kevesebb, mint a hagyományos építési módnál. a következő évben a vállalat már nagyobb mennyiségű faforgács lapot készít építési célokra.
/mti/

--

bb 27. bővítik a miskolc-tapolcai autóskempinget - korszerű turistaszállót kap az üdülőhely

vid kz/sk-ju ká

1967. szeptember 13.

híres üdülőhelyünkön, miskolc-tapolcán, megkezdték egy 144 férőhelyes, korszerű turistaszálló építését. az üdülőtelep központjában mintegy 6,5 millió forintos költséggel felépülő turistaszállóban két- és négyágyas szobákat, társalgókat alakítanak ki. a földszintjén idegenforgalmi iroda lesz. az autóskemping területén ugyanakkor új utakat és sétányokat képeznek ki. korszerű hideg-meleg vizes mosdót építenek és a következő szőzonnitási megkérteszerzik a vikendházak számát.
/mti/

--

10.55/ju

-16-

bb 28. „hozom-viszem”, mozgalom tatabányán - külföldön is érdeklődnek a bányagépjavítás új módszere iránt

b vid-fm/tné-ju ká

1967. szeptember 13.

„hozom-viszem”, mozgalomnak nevezik a tatabányai szénbányák dolgozóit azt a cseregépes, központosított gépjavítási rendszert, amelyet két éve vezettek be. az aknák lakatosai már csak a kisebb karbantartást intézik, minden nagyobb javításra szoruló berendezést a központi műhelybe szállítanak. a két esztendő alatt itt olyan komplett cseregép-parkot alakítottak ki, hogy a javításra hozott gép helyett azonnal üzemképeset kapnak cserébe a bányák. a cseregép-állomány többszáz géptípusból áll, így mindig várakozás nélkül kielégítik az aknák igényeit. az idén már ezer bányagép vesz részt a „hozom-viszem”, csereforgalomban.

a bányagépjavítás központosítása óta megjavult a bányák gépellátása, szervezettebb, rövidebb lett a berendezések javítási ideje. az aknáknál felszámolták a kihasználatlan géptartalékot. mindennek eredményeként a tatabányai szénbányáknál az idén már többmillió forintot törölhettek abból a beruházási összegből, amelyet az új gépek beszerzésére szántak.

a cseregépjavítási módszer tapasztalatairól budapesti országos ankétot rendeztek a tatabányai szakemberek, és a műszaki irodalomban is közzétették gazdasági eredményeit. a tatabányai tapasztalatok alapján több hazai szénmedencében áttértek már a cseregépjavítási rendszerre. német szakemberek érdeklődésére pedig nemrégiben drezdába küldték el a „hozom-viszem”, akció német nyelvű dokumentumanyagát.
/mti/

--

bb 30. óriástávcső a székesfehérvári vidám parkban

vid-fm/tné-ju ká

1967. szeptember 13.

új érdekességgel gyarapodott a székesfehérvári vidám park. felállították a város üzeméinek ajándékát: a negyedmillió forint értékű óriástávcsövet, amely kutatási célokra is alkalmas. nagyítása ugyanis negyvenszerestől négyszázszorosig terjed.

a nagyértékű műszert öt székesfehérvári üzem - a könnyűfémű, az ikarus, a szim, a nehézfémöntöde és a vtrgy - munkásai készítették el társadalmi munkában a tit csillagászati szakköre számára.
/mti/

--

11.02/e

- 17 -

11.02

bb 29. szocialista szerződésben szavatolta a gyöngyösi hőerőmű szerelésének határidejét a magyar hajó- és darugyár

a vid kz/sk-lm ká

1967. szeptember 13.

ujabb fontos szakaszához érkeztek a gyöngyösi hőerőmű munkálatai: az építkezés előrehaladtával megkezdődhetett a szerelés. a tervek szerint még ebben az évben mintegy 300 millió forint értékű gépet helyeznek el a már kész épületekben. a szerelést végző magyar hajó- és darugyár, valamint az erőműberuházási vállalat gazdasági, mozgalmi vezetői szocialista szerződést kötöttek. a szerződésben a szerelők szavatolják, hogy kiváló minőségben, részleteiben is pontosan a határidőre végzik el a kazánok a falak- és pernyeleleválasztó szerelését. a megállapodás szerint az első gépgyűjtest 1969. február 28-ig üzemképes állapotba helyezik. a szerződés teljesítését negyedévenként ellenőrzik./mti/

--

bb 31. szerdára virradó éjjel acélgerenda-hidat csusztattak a festetics utca - mosonyi utca kereszteződésébe

i hbj/lk-lm hk

1967. szeptember 13.

kedden este 9 órakor ideiglenesen lezárták a mosonyi utca forgalmát és azt követően a festetics utcában már összerakott, 10 méter hosszú, 5 méter széles acélgerenda-hidat két teherautó a festetics utca és a mosonyi utca kereszteződésébe vontatta. hajnalban már fel is oldották a mosonyi utcában a forgalomkorlátozást és a hid alatt megkezdték a főgyűjtő építéséhez egy 5 méter széles és 5-6 méter mély munkaárok kialakítását. a festetics utcában megfelelően halad a főgyűjtő építéséhez szükséges munkaárok mélyítése, hamarosan elérik a baross teret. a munkaárokot 5-6 méterre kell mélyíteni, a baross tér környékén ilyen mélységben már talajvíz van. ezért a munkaárok mellett vékony csővezeték telepítenek, amelyek valósággal elszippantják a talajvizet. a számítások szerint még az idén megépítik a festetics utcában a főgyűjtőt és a keleti előt is - minden valószínűség szerint újszerű módszerrel - hozzálatnak az új főgyűjtő kialakításához.

a baross téren tovább folytatják a földkitermelést. eddig 10 050 köbméter földet mozgattak meg, a tefu-kocsik mintegy háromezerszer fordultak, a következő hetekben még további 10 000-15 000 köbméter földet kell elszállítani./mti/

--

11.10/e

- 18 -

1200

bb 32. halálos és súlyos közlekedési balesetek

i fe/lk-ju nk

1967. szeptember 13.

vác határában figyelmetlenül vezette a motorkerékpárját hegedüs ferenc 34 éves hentessegéd, szőnyi lakos és járműmével a leeresztett vasuti sorompónak ütközött. a motoros a helyszínen meghalt, póttusát lukács györgy 26 éves technológust súlyos sérüléssel szállították kórházba.

miskolcon egy mozgó villamos előtt szaladt át az uttes-ten és egy tehergépkocsi elé futott csenge jános 23 éves segédmunkás, és a jármű halálra gázolta.

szegvár község határában özv. bacsa mihály ferencné 73 éves háztartásbeli, szentesi lakos féktávolságon belül egy személygépkocsi elé lépett, amely elütötte. az idős asszony sérüléseibe a kórházba szállítás után meghalt.

budapesten a xiv. kerületben a bosnyák utca és a nagy lajos király utja kereszteződésében mázsa sándor 23 éves gépkocsivezető, tápiósápi lakos tehergépkocsival szabálytalanul előzött, akadályozta a szembejövő forgalmat, emiatt egy tehergépkocsi elütötte galambos lajosné 36 éves könyvterjesztőt, majd a teherautó egy vezetőket tartó oszlopnak ütközött. az asszonyt súlyos sérüléssel szállították kórházba, mázsa sándor ellen a rendőrség eljárást indított. /mti/

--

bb 33. három halálos üzemi baleset

i fe/lk-ju nk

1967. szeptember 13.

a téglá- és cserépipari vállalat külső-bécsi uti üzemében a törőgéphe esett rekényi jános 60 éves betanított munkás, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

egerben a nagy józsef termelőszövetkezetben a hajtatóház vasszerkezetét hegesztette bota ferenc 42 éves lakatoskísiparos és munka közben halálos áramütés érte.

/ folyt. köv. /

11.15/ju

-19-

1200

bb 33. / három halálos... 1. folyt. /-ju

a tiszamenti vegyiművek örlő-üzemében poós jános 32 éves segéd munkás üzemeltetés közben gyantázta az örlőgép gumiszalagját, amely elkapta jobb kezét és az örlőbe sodorta a szerencsétlen embert, aki olyan súlyosan megsérült, hogy a helyszínen meghalt.

a rendőrség mindhárom halálos üzemi baleset ügyében a felelősség megállapítására vizsgálatot indított./mti/

..-

bb 34. horgászás közben a vízbe fulladt

i fe/lk-ju hk

1967. szeptember 13.

a soroksári duna-ágban horgászás közben a csónakból a vízbe esett és a dunába fulladt budyela józsef 13 éves iskolai tanuló. a felelősség megállapítására vizsgálat indult. /mti/

..-

bb 35. a villamosenergia-elosztó hálózat fejlesztésének átfogó tervéről tanácskoznak a szakemberek - háromnapos ankét kezdődött a technika házában a nagyfeszültségű elosztóhálózatok fejlesztésének kérdéseiről

t tz/lk-ju hk

1967. szeptember 13.

szerdán délelőtt a technika házában megkezdődött a magyar elektrotechnikai egyesület háromnapos ankétja a nagyfeszültségű elosztó-hálózatok fejlesztésének kérdéseiről.

a tanácskozást - amelyen a körülbelül 250 magyar részvevőn kívül szovjet, csehszlovák, lengyel, ndk-beli és francia szakemberek is megjelentek - szili géza nehéziparu miniszterhelyettes nyitotta meg. utalt többek között arra, hogy hazánkban a villamosenergia-szükséglet 1970-ben 18 milliárd, 1975-ben körülbelül 27 milliárd, 1980-ban pedig hozzávetőleg 40 milliárd kilowattóra lesz. ugyancsak a villamosenergia jelentőségének rohamos növekedését mutatja, hogy a teljes hazai energiaigénynek 1950-ben 16 százalékát fedezték villamosenergiával, most ez az arány 22 ~~százalék~~ 1980-ra pedig várhatólag 27-28 százalék lesz.

/folyt. köv./
11.20/ju

-20-

Me 12.02

bb 35. / a villamosenergia-elosztó... 1. folyt. /-ju

figyelmet érdemel, hogy a villamosenergia-ipar állóeszközeinek 57 százalékát a hálózati berendezések teszik ki, és ezeknek 70 százaléka az elosztóhálózat része. a villamosenergia termelőinek és elosztóinak kezére igen nagy értéket bíztak, éppen ezért nagyjelentőségű minden olyan tevékenység, ami akár a termelés, akár az elosztás terén az állóeszközök gazdaságos felhasználását segíti elő.

elmondta a miniszterhelyettes, hogy nálunk a felszabadulás óta bekövetkezett hatalmas fejlődés ellenére sem kristályosodott ki olyan egységes koncepció, amely műszaki és gazdasági vonatkozásban egyaránt szilárd alapja lehetne az elosztóhálózat további fejlesztésének. csak az utóbbi évek gyakorlata bizonyítja, hogy ezen a téren is megtettük a döntő lépést, és ma már az elosztóhálózat fejlesztésének terveit korszerű, módszeres vizsgálatokba alapozzák. ilyen átfogó koncepció-tervezetet tárnak most az ankét résztvevői elé. és bár a tervezet valóban megalapozottnak tekinthető, feltétlenül hasznos lehet, ha egyes fontos tételeit ilyen széles szakmai körben vitatják meg - fejezte be megnyitóját szili géza miniszterhelyettes.

ezután megkezdődött a szakmai tanácskozás. az első előadásban kovács ferenc okleveles gépészmérnök, a magyar villamos művek hálózati igazgatója ismertette elosztóhálózatunk fejlesztésének eredményeit és a további feladatokat. ezenkívül a háromnapos tanácskozáson még 15 előadás hangzik el, amelyeknek vitájában előreláthatólag az ankét külföldi vendégei is részt vesznek. /mti/

..-

bb 36. újabb üzemmel gazdagodott a dunai kőolajipari vállalat

a vid gö-lm ká

1967. szeptember 13.

százhalombattán, az épülő dunai kőolajipari vállalatnál, 130 millió forintos beruházással elkészült a fenolos kőolajfinomító üzem. az olajváros legfiatalabb részlegében már megtartották a vizes-nyomáspróbát, amellyel a csőhálózatot, a szivattyukat és a berendezéseket ellenőrizték. most a minőségi vizsga utolsó folyamata, a melegpróba van soron: ezalatt üzemszerűen működnek a begyújtott kemencék és a feldolgozó berendezések. ha valamennyi egység megfelel a követelményeknek, néhány nap múlva megkezdődik a rendszeres üzemi termelés.

/folyt.köv./
11.50/lm

- 21 -

Me 12.15

bb 36. /ujabb üzemmel ... 1. folyt./-lm

az új üzemben a desztillációs részlegből érkező olajat tisztítják meg a kenési szempontból káros szennyeződésektől. a jövő évben már 250 000 tonna alapanyagból készítenek jóminőségű kenőolajat. ugyancsak most próbálják az olajváros recirkulációs vízművét is. a termeléshez nélkülözhetetlen hűtővizet szolgáltató létesítmény munkájával az ipari víz árának kétharmadát takarítják meg./mti/

--

bb 37. időjárásjelentés

j-lm

1967. szeptember 13.

a meteorológiai intézet jelenti 1967 szeptember 13-án, szerdán délben:

a hűvös idő tovább tart

európa déli és középső részein tovább tart a változékony, hűvös őszi időjárás. sokfelé esik az eső, helyenként zivatarok keletkeztek. ezeken a területeken a kedden mért hőmérsékleti csúcserőtekek 2-6 fokkal alacsonyabbak voltak az évszaknak megfelelő értéknél. európa északi és keleti térségében kevesebb a felhő, az évszakhoz képest meleg az idő, és csak szórványos esőket jelentenek. itt kedden a legmagasabb hőmérséklet 2-6 fokkal magasabb volt az évszaki értéknél.

háználban kedden erősen felhős idő volt, országszerte esett az eső. a keleti országrészben néhány helyen zivatar is keletkezett. a ma reggel 7 óráig lehullott csapadék mennyisége turkeven elérte a 23, poroszlón és tisztaoffon a 26, szeghalmon a 27, gádoson /békés megye/ pedig a 40 millimétert. a dunántulon napközben sem emelkedett a hőmérséklet 12-17 foknál magasabbra, az ország többi részén azonban 17-22 fokos hőmérsékleti csúcserőtekek alakultak ki. ma hajnalban az ország területén 9-16 fok között volt a hőmérséklet. délelőtt országszerte hűvös az idő. a dunántul legnagyobb részén felszakadozott a felhőzet. a duna vonalától keletre még borult, esős idő volt.

budapesten kedden a hőmérséklet napi középértéke 15.3 fok volt, a sokévi átlagnál 2.2 fokkal alacsonyabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 14 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 milliméter, gyöngén emelkedő irányzatú.

/folyt.köv./
13.10/lm

1300

- 2 -

bb 37. /időjárásjelentés... 1. folyt./-lm

a balaton vizének hőmérséklete 11 órakor siófoknál 15 fok volt.

várható időjárás csütörtök estig:

átmenetileg felszakadozó felhőzet. ma elsősorban keleten, csütörtökön inkább csak nyugaton esők. mérsékelt, időnként élénk északnyugati, később változó irányú szél. a dunántulon hajnalban és reggel párás, köd. a hűvös idő tovább tart. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 8-13, legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 14-19 fok között.

a duna vizállása budapestnél: 293 centiméter./mti/

--

bb 38. oscar d. gestido, az uruguay keleti köztársaság elnöke

lk-lm sr

1967. szeptember 13.

táviratban mondott köszönetet losonczy pálnak, az elnöki tanács elnökének az uruguay-i nemzeti ünnep alkalmából küldött jókívánságaiért./mti/

--

bb 39. ötvenezer ,, toronymászó,, az egri minaretben

vid fm/sk-ju ká

1967. szeptember 13.

érdekes idegenforgalmi rekordteljesítményt jegyeztek fel az egri minaretben. a jellegzetes törökkori emlékmű ,, megmászására,, az idei nyáron mintegy 50 ezren váltottak belépőjegyet. a szűk keresztmetszetű építmény falai között 97 lépcsőfok vezet az erkélyre, ahonnan gyönyörű kilátás nyílik a történelmi városra és környékére. /mti/

14.00/lm

1445

- 23 -

bb 40. vasárnap : badacsonyi szüret

vid-fm/tné-ju ká 1967. szeptember 13.

a balatoni szezonvég kiemelkedő eseményét, a badacsonyi szüreti játékot vasárnap rendezik meg a híres borvidéken és kirándulóhelyen. a gazdag program az egry józsef művelődési házban kezdődik, ahol „megérett a szőlő”, címmel neves fővárosi művészek szórakoztatják a közönséget. nagy érdeklődésre tarthat számot a hagyományos primás vetélkedő, amelyen az ország legjobb primásai és népi zenekarai szerepelnek. a délutáni műsorból kiemelkedik az állami budapest tánc-együttes „hullámzó balaton”, című műsora. az eseményekben bővelkedő nap szüreti báljal zárul. /mti/

bb 41. „ utalap - stabilizációs”, ankét somogyban

a vid-fm/tné-ju ká 1967. szeptember 13.

magyarországon 1950 óta folytatnak kísérleteket annak megállapítására, mivel lehetne helyettesíteni az utépitések alapanyagául szolgáló zuzott követ. ugyanis az ország területének mindössze egynegyedén olyanok a körülmények, hogy az építkezéshez nem kell nagy távolságból szállítani a követ. mivel egy kistforgalmu ut egy kilométeres szakaszához körülbelül 200 vagon zuzott kőre van szükség, érthető, hogy a szakemberek szeretnék kiiktatni a termeléssel és főleg a szállítással járó költségeket. a kísérletek azt bizonyítják, hogy az utépitéshez nagy szerűen felhasználható az a föld is, amely az adott építkezési területen található, csupán megfelelő módon keverni kell bitumennel, cementtel, mésszel, illetve az újabb kísérletek szerint pernyével. somogyban ilyen módon már mintegy 600 ezer négyzetméternyi ut készült el, és ennek révén körülbelül 2 00 ezer tonnányi zuzott kő kitermelése és szállítása vált feleslegessé.

a módszer országos elterjesztése érdekében a közlekedéstudományi egyesület és az országos erdészeti egyesület kedden és szerdán tanulmányutat, illetve ankétot rendezett somogyban. a szakemberek megtekintették az eddig elkészített utakat, megismerkedtek az új módszerrel készülő utaknál alkalmazott szervezési, gépesítési követelményekkel. /mti/

14.50/ju

1967

-24-

bb 42. műszaki napok nyiregyházán

vid fm/sk-ju ká 1967. szeptember 13.

a mtesz szabotcs-szatmár megyei szervezete és tagegyesületei a nyiregyházi mórlicz zsigmond színházban szerdán tartották meg a műszaki napok megnyitó ünnepségét. mintegy 400 részvevő előtt nemes imre, a megyei tanács vb elnökhelyettese ismertette a mezőgazdasági termelést elsősegítő és a termékek feldolgozásában nagy hasznot hajtó műszaki tevékenység eredményeit. utána köves jános mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes tartott előadást. /mti/

bb 44. meghalt völgyi lajos, a munkásmozgalom régi harcosa

vid-fm/tné-ju ká 1967. szeptember 13.

nyolcvannégy esztendőskorában elhunyt völgyi lajos, a munkásmozgalom régi harcosa. völgyi lajos már fiatalon bekapcsolódott a munkásmozgalomba. az 1910-es években mint szakszervezeti vezető tevékenykedett. a tanácsköztársaság idején a termelőszövetkezetek somogy megyei politikai megbízottja, a munkástanács és a megyei forradalmi törvényszék vezetőségi tagja volt. a tanácsköztársaság megdöntése után bebörtönözték, a fasizmus korszakában pedig a gestapo internálta. a felszabadulás után azonnal bekapcsolódott a párt munkájába, szervezésébe, és különösen az építőmunkások körében fejtett ki szervező és nevelő munkát.

völgyi lajost szerdán délután kísérték utolsó útjára a kaposvári temetőben. /mti/

15.00/ju

1967

-25-

bb. 43. elkészült az első széntermelő gépóriás visontán
vid

fm/tné/ká/gy/hk

1967. szeptember 13.

visontán új gépóriás emelkedik a magasba: a szerelőparkban befejezték az 560-as meritéklétrás kotrógép mechanikus szerelését. a hatalmas szerkezet a külszíni fejtésű szénbánya előkészítésénél - a tervek szerint októberben kezdi meg a termelési próbát. az elektromos vezérlésű önjáró mammutgép hernyótalpon mozog majd, és percenként hat métert halad. egyetlen meritőkanála 560 literes és meritéklétrás kanálsora 20 méter vastag földréteget markol egyszerre.

ez lesz az első óriásgép visontán, amely már nemcsak földet, hanem szenet is termel. funkcióját tekintve is különbözik korábbi társaitól. az 560-as kotrógép ugyanis - amely mintegy ezer méteres pályán halad majd a nyitóárok előkészítésén - mélykotrást végez és a járószint alatti meddőréteget távolítja el. éves teljesítménye több mint kétmillió köbméter. a nyitóárókban „munkatársként”, nagyteljesítményű szállítószalag-berendezés - és egy hányórendező gép csatlakozik hozzá. a hármas gépkomplexum 1969-ben kezdi meg a széntermelést./mti/

bb. 45. a földvédelmi törvény végrehajtásáról tanácskoztak győr-sopron megye országgyűlési képviselői

a vid kz/sk/ká/gy/hk

1967. szeptember 13.

szerdán győrt a hazafias népfront tanácsstermében ülést tartott a győr-sopron megyei országgyűlési képviselők csoportja. vajkai istvánnak, az állami földmérési és térképészeti hivatal megyei vezetőjének referátuma alapján a mezőgazdasági rendeltetésű földek védelméről szóló 1961. évi törvény végrehajtásával kapcsolatos problémákat és tennivalókat vitatták meg. a végrehajtás során eszközölt helyszíni vizsgálatok - mint rámutattak - felszínre hozták a tulajdoni és a használati viszony eltéréseit. ezeket azóta rendezték. a megye területén mintegy 8 000 hold földet tartottak nyilván nem a tényleges művelési ág szerint. más művelési ággal történő hasznosítást 14 831 holdra javasoltak a szakemberek. a tapasztalatok alapján a győr-sopron megyei képviselők több javaslatot dolgoztak ki a földvédelmi törvény módosítására./mti/

15.30/gy

-1545p

- 26 -

bb. 47. újabb hetvenöt lakás zalaegerszegen

vid-fm/tné/ká/gy/hk

1967. szeptember 13.

a zalaegerszegi herszoni lakótelepen újabb négyemeletes lakóház készült el, amelyben 75 család kapott otthont. a lakások átadásakor kustos lajos, a városi tanács vb elnöke köszöntötte az új épület lakóit./mti/

bb. 48. csákó károly

k vt/hné/sr/gy/hk

1967. szeptember 13.

a munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend tulajdonosa, 67 éves korában meghalt. temetése szeptember 15-én délután 1/2 4 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

bb. 49. aláírták a magyar-román rádió-televíziós együttműködési szerződést és munkatervet

k ol/lk/sr/gy/hk

1967. szeptember 13.

a román rádió és televízió küldöttsége, virgil cazacu elnök vezetésével tömpe istvánnak, a magyar rádió és televízió elnökének meghívására néhány napot hazánkban töltött. tárgyaltak a két intézmény további együttműködéséről, amelynek eredményeként a két elnök szerdán aláírta az ötévre szóló új együttműködési egyezményt és az 1968-as munkatervet./mti/

bb. 50. visszaérkezett berlinből,

k vt/j/sr/gy/hk

1967. szeptember 13.

a német demokratikus köztársaság fővársából az a küldöttség, amely a magyar partizánszövetség és a nácizmus üldözöttei bizottságának képviselőjében vágó ernőnek, a partizán szövetség titkárának vezetésével részt vett a fasiszta terror áldozatainak nemzetközi napja alkalmából rendezett megemlékezéseken./mti/

15.35/gy

404p

- 27 -

bb. 46. egy nagydíj, 32 első, 41 második, 40 harmadik díj és három elismerő oklevél a mezőgazdasági kiállítás második kertészeti rangsorolásán - az atkári új élet termelőszövetkezet nyerte a borszőlő-termesztés nagydíját

i cs/hné/ie/gy/hk

1967. szeptember 13.

az országos mezőgazdasági kiállítás és vásár kertészeti pavilonjában a „második féldőre”, újjárendezték a terménybemutató vitrineket, tárokat. a pavilonban ezúttal főleg a későbben érő zöldség-, és fűszernövényféléket, szőlőfajtákat, őszi gyümölcsöket mutatják be. a kiállítás vezetősége most közzétette az új zsűrizés eredményeit. az összegezés szerint egy nagydíjat, 32 első-, 41 második-, 40 harmadik díjat és három elismerő oklevelet ítéltek oda a legkiválóbb terményeket bemutató, illetve legjobb hozamokat elért gazdaságoknak.

a bíráló bizottság nagydíjjal jutalmazta az atkári új élet termelőszövetkezetet a borszőlő termesztésében elért kimagasló eredményeiért. a borszőlő-termesztő gazdaságok közül első díjat kapott a pécsi, a kunfehértói, és a komáromi állami gazdaság, továbbá a keceli kinizsi szakszövetkezet, a nagyrédei szőlőskert tsz és a visontai reménység tsz. a csemegeszőlő-termesztésért odaitélt első díjat a kertészeti- és szőlészeti főiskola soroksári gazdasága nyerte el. az abasári rákóczi és a nagyrédei szőlőskert termelőszövetkezetet a szőlőoltvány-termesztéséért tüntették ki első díjjal. ugyancsak első díjat kapott a bokrosi kossuth termelőszövetkezet a gyökeres szőlővessző termesztésben elért kiváló teljesítményéért.

a gyümölcsstermesztő gazdaságok sorában különösen az almabemutatók voltak sikeresek. a duna-tiszaközi mezőgazdasági kísérleti intézet, a pécsi állami gazdaság és a hodászi béke termelőszövetkezet starring almájával, a kertészeti és szőlészeti főiskola soroksári gazdasága, továbbá a nyírmadai állami gazdaság, a nagydobosi petőfi termelőszövetkezet és a nyíregyházi mezőgazdasági technikum tangazdasága jonathánjával, az izsáki állami gazdaság és a zalaszentgróti állami gazdaság pedig golden delicious almájával nyert aranyérmet. a kertészeti kutató intézet mandulája, és körtéje a duna-tiszaközi mezőgazdasági kísérleti intézet szilvája, a jánoshalmi termelőszövetkezetek közös vállalkozásának őszibarackja lett még aranyérmes.

/folyt. köv./

15.45/gy

-16 ep

- 28 -

bb. 46. / egy nagydíj.... 1. folyt./ gy

a zöldségtermesztő nagyüzemek közül a hajósi józsef attila termelőszövetkezet fűszerpaprikáját, a kertészeti és szőlészeti főiskola soroksári gazdaságának étkezési paprikáját, a duna-tiszaközi mezőgazdasági kísérleti intézet paradicsomát tüntették ki első díjjal. ugyancsak aranyérmes lett a budapesti aranykalász termelőszövetkezet karfiolja, a hegykői március 15. termelőszövetkezet sárgarépája, a héki állami gazdaság zöldbabja. a kertészeti kutatóintézet a zöldségmag termesztéséért kapott első díjat a bíráló bizottságtól./mti/

bb. 51. Lengyel képzőművészek

k tf/lk/sr/gy/hk

1967. szeptember 13.

munkáiból - kisplasztikák és érmek gyűjteményéből - kiállítást rendez a budapesti lengyel kultúra, nagymező utcai szalonjában. a tárlatot pénteken 17.30 órakor kis-kovács gyula, munkácsy-díjas szobrászművész mutatja be a közönségnek./mti/

bb. 52. mszbt küldöttség indult gruziába

j/sr/gy/hk

1967. szeptember 13.

szerdán havasi ferencnek az mszmp központi bizottsága tagjának, a komárom megyei pártbizottság első titkárának vezetésével elutazott a szovjetunióba a magyar-szovjet baráti társaság öttagu küldöttsége. együtt utazott velük egy kilenc tagú művészcsoport és a győri vagongyár „rába”, néptáncgyűjtése és zenekara. a küldöttség és a művészek részt vesznek a magyar kulturális napokon, amelyet gruziában rendeznek október 1-től 10-ig. bucsuztatásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent mihályfi ernő, az mszbt elnöke, továbbá az mszmp központi bizottságának és a külügyminisztériumnak több munkatársa. jelen volt sz.sz. szatucsin, a szovjetunió magyarországi nagykövetségének tanácsosa./mti/

15.45/1L

-16 ep

- 29 -

bb. 53. dr. biró józsef bécsi látogatása

i sz/lk/ie/gy/hk

1967. szeptember 13.

dr. fritz bock, osztrák alkancellár kereskedelemügyi miniszter meghívására az őszi bécsi vásár alkalmából dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter csütörtökön bécsbe utazik. dr. biró józsef bécsi útja alkalmával látogatást tesz az osztrák kormány vezető személyiségeinél és megbeszéléseket folytat a két ország közötti gazdasági kapcsolatok továbbfejlesztésének lehetőségeiről./mti/

bb. 54. biztosítják a nagyberuházások megvalósulását - egységes házszámozás budapesten - ülést tartott a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága

t hi/gg/sr/gy/hk

1967. szeptember 13.

budapest 1970-ig szóló fejlesztési programjával foglalkozott szerdai ülésén a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága. a beruházási, illetve a költségvetési tervezet - figyelembe véve az új gazdasági mechanizmus irányelveit - a jövő évtől több vonatkozásban megváltoztatja, korszerűsíti a tanácsi gazdálkodás eddigi módszereit. újdonság lesz például, hogy a tanácsok évi költségvetésüket, fejlesztési alapjukat önállóan határozzák meg, vagyis teljesen a saját belátásuk szerint használják fel bevételeiket és a rendelkezésükre bocsátott állami hozzájárulást. a tanácsi vállalatoknak sem lesznek elő a jövőben különböző mutatókat, termelési irányszámokat, beralapot, anyagbeszerzési keretet, stb., hanem a felügyeletet gyakorló tanács biztosítja majd részükre meghatározott összegű juttatást. a számítások szerint egyébként a vállalatoktól eredő bevételek a tanácsok saját bevételeinek csaknem 50 százalékát teszik majd ki. a vállalatokat a minisztertanács határozata alapján két részre osztják: árutermelő és szolgáltató vállalatokra. az utóbbiaknál természetesen nagyobb mértékben érvényesül majd a tanács irányítása a gazdálkodásban, ugyanis a szolgáltató vállalatok tevékenysége a legszorosabban összefügg a lakosság életkörülményeinek javításával.

/folyt. köv./

16.10/gy

-14-10 p

- 30 -

bb. 54. / biztosítják a nagyberuházások..... 1. folyt./ gy

a főváros fejlesztését szolgáló nagyobb beruházások az eredeti terv szerint valósulnak meg a következő években. ilyen lesz például a metro kelet-nyugati vonala, a baross tér rendezése, a hungária körüli felüljáró, a fehér uti főműhely és a tomcsányi utcai gázpontó. biztosítják továbbá azokat az anyagi eszközöket, amelyek az 1970-ig elhatározott lakásmennyiség teljesítéséhez szükségesek. az egészségügy fejlesztésére a következő három évben 842 új kórházi ágyat létesít a főváros.

foglalkozott a végrehajtó bizottság a budapesti házszámozás problémájával is. ugyanis a nagy-budapest területén levő ingatlanok sorszámozása részben a fővárosi közmunkák tanácsának 1887. évi javaslata, másrészt az egyesítés előtti városok helyi rendelkezései alapján alakultak ki. ennek következtében a volt peremvárosok és községek közül rákospalota, rákoskeresztúr és rákoscsaba, cinkota, pestimre, pesterzsébet és soroksár, valamint budafok házszámozási rendszere részben vagy teljesen eltér a régi - 14 kerületből álló - főváros házszámozási módszerétől. egyes lakóterületekben például a párhuzamosan haladó utcák házszámozási iránya ellentétes, stb. a jelenlegi fővárosi telepítés-politika - új városközpontok létrehozása, továbbá nagyterjedésű lakótelepek kialakítása - egységes házszámozási rendszert követel. ezért most a fővárosi tanács az összes kerületek házszámozását felülvizsgáltatja, s ennek befejezési határidejét - az 1970. évi népszámlálásra való tekintettel - 1969 szeptember 1-én állapította meg. az utasítás értelmében a házszámozásnál - a tájékoztató megkönnyítésére - a kerület központjától - például központi elhelyezésű tér, tanácsháza, vagy egyéb közintézmény -, illetve a központot érintő, vagy azon áthaladó főutvonaltól kell kiindulni. a város területén átmenő országos főközlekedési utvonaltól jobb és baloldalának megállapításánál kiinduló központnak a lánchid budai hídfőjét kell tekinteni./mti/

16.15/gy

-14-10 p

- 31 -

bb.55. közvetlen kapcsolatot 7 üzemmél - díjmentes tv háhozszállítással - új vegyesáruházak a peremkerületekben, az új lakótelepeken - a szivárvány áruház sajtótájékoztatója

t/kf/kf/ie/ll/hk

1967. szeptember 13.

a fővárosi szivárvány áruház vállalat szerdán a magyar sajtó házában tájékoztatót ismertette tevékenységét, a vásárlók érdekében és megnyeréséért tett intézkedéseit, a hálózatfejlesztési, szolgáltatásbővítési elképzeléseit.

a vállalat, amely fontos szerepet tölt be a főváros, főleg a külső kerületek ellátásában, 17 áruházzal és 21 méteráru szaküzlettel rendelkezik. forgalma 1960-óta csaknem megkétszereződött. a lakosság jobb ellátására a vállalat eddig

7 textilipari üzemmél vette fel a közvetlen kapcsolatot, amelynek alapján nagy mértékben bővült az áruváltás, s egyes méteráruboltok, egyes gyárak speciális üzleteként működnek. jelenleg is tárgyainak a magyar gyapjufonó és szövőgyárral a szent istván körúti és a martinelli téri méterárubolt közvetlen áruellátása érdekében, s az ipari kapcsolatot kiterjesztik egyebek között a kötöttárukra is. a jó együttműködés már is hozott eredményeket, például a gyárak nem egy esetben készítettek kisebb szériákat, monopolcikkeket a szivárvány áruházak részére.

a vállalat - azért is, hogy eredményesebben versenyezzen a többi üzlettel egyebek között speciális nőruha üzemi létesítést tervez, amely kis szériában luxus jellegű ruházati cikkekkel látja majd el a mártírok utjai áruházat. az idén három helyen, budán, kőbányán, és pestszécsényben hoztak létre ugynevezett sláger boltot, ahol általában 40-50 százalékkal olcsóbban hoznak forgalomban jó minőségű, de kevésbé divatos ruházati termékeket.

az érdeklődés nyomán jövőre valamennyi kerületben létesítenek ilyen üzletet. novemberben megnyílik rákoskeresztúron a mintegy 4 millió forintos beruházással készült új áruház, amellyel a külső városrész régi problémája oldódik meg. az áruház egyébként a központi áruellátáson kívül a kerületben létrejövő helyi ipari üzemtől is vesz majd át monopolcikkeket. a hálózatfejlesztés során még az idén megnyílik a bosnyák téri műszaki áruház, a következő években pedig a kelenföldi és a lakatos utcai lakótelepen valamint budafokon nyitnak szivárvány áruházat.

bővíti a vállalat szolgáltatásainak körét is. csütörtöktől a baross téri műszaki áruház díjmentesen szállítja haza az ott vásárolt televíziókat, amelyeket - az orion és a vtrgy szervizzel kötött megállapodás értelmében - a szakemberek üzembe is helyezik. tárgyainak az elektromos ktsz-szel az elektromos háztartási gépek beszereléséről is. /mti/

--

- 32 -

16.25/11

de

18-10-8

bb.57. tanulmányterv pest megye ipar i bedolgozó hálózatának fejlesztésére - 1970-ig 5500 otthondolgozó kap munkalehetőséget

a/vid/fm/gö/ká/ll/hk

1967. szeptember 13.

a pest megyei tanács végrehajtó bizottsága szerdai ülésén többek között az ipari bedolgozó hálózat fejlesztését tárgyalta. az ország legnépesebb és legsűrűbben lakott megyéjében nagy gondot okoz a lakosság foglalkoztatása. különösen a nagykatái, a dabasi, a ceglédi, a monori és a szobri járásban mutatkozik női munkaerő-felesleg. bár az elmúlt években jelentősen megnövekedett az ipari bedolgozók száma, - jelenleg már meghaladja a 12.000-et, - újabb munkalehetőségeket kell biztosítani. a megyei tanács ipari osztálya tanulmánytervet készített az otthon dolgozók számának tervszerű gyarapítására. ebben többek között célul tűzték ki, hogy az év végéig járásonként felmérjék a felesleges munkaerőt, s meghatározzák a foglalkoztatás lehetőségeit. az előtanulmányok szerint a tanácsi, a szövetkezeti valamint a nagyiparban 1970-ig újabb 5500 bedolgozó foglalkoztatására nyílik alkalom.

a megye déli járásaiban már megtették az első lépéseket a bedolgozó hálózat fejlesztésére. nagykatán konfekció üzem épül, amely 1969-ben négyszáz bedolgozót alkalmazhat. a másik ilyen ipari központ dabason lesz, ahol szintén 400 otthon dolgozónak adnak majd munkalehetőséget. az ipartelepítési programban szerepel, hogy abonyba költöztetik a fővárosi cipőipari vállalatot. a fejlesztési terv végrehajtására alakult bizottság feladata lesz, hogy piackutatással kiválassza az otthon, gazdaságosan készíthető termékeket, megteremtse a gyártás lehetőségét gondoskodjék a bedolgozásra jelentkezők szakmai alapképzéséről. /mti/

--

bb. 56. megkezdődött a termelészövetkezeti tüzelőakció -150 millió forint értékű utalványt bocsátanak ki.

t/kf/kf/ie/ll/hk

1967. szeptember 13.

A tüzelőszer- és építőanyagkereskedelmi egyesülés szerdán sajtótájékoztatót tartott, amelyen pihovszki Antal osztályvezető új tüzelőakció indulását jelentette be.

/folyt.köv./

16.30/11

18-10-8

- 33 -

bb.56. / megkezdődött a termelészövetkezeti ... 1.folyt./ 11

az egyesülés - a szot -akcióhoz hasonló feltételekkel - a termelészövetkezeti parasztság részére is lehetővé teszi a kedvezményes tüzelővásárlást. az év végéig tartó akció során összesen 150 millió forint értékű - 600 és 880 forintos - utalványokat bocsátanak ki, amelyekhez mintegy 30 000 vagon tüzelőt biztosítottak. az utalványokra - a már elfogyott német brikett kivételével - fát, hazai és lengyel szenet, s kokszot egyaránt lehet vásárolni.

az egyesülés jövőre - a tervek szerint már egyidőben - márciustól októberig - bonyolítja le a szot és a tsz- tüzelőakciót. ./mti/

.-

bb.58. több mint ezer szántótraktor dolgozik vas megye határában - az esők után megkétszereződött a gépek teljesítménye

vid/kz/sk/ká/11/hk

1967. szeptember 13.

harminc-hartvan milliméternyi csapadék áztatta az utóbbi napokban vas megye határát. az eső javította az időszerű munkák, elsősorban a szántás-vetés feltételeit. a kedvező lehetőséget kihasználva, mindenütt e munkákra összpontosították a gépi erőt, s így a hét közepén már több mint 1000 szántótraktor dolgozott, többségében nyújtott műszakban. az elmunkált talajokon növekvő számban dolgoznak a vetőgépek. a biborherét, a repcét és az őszi takarmánykeveréket az egész megyében elvetették, s így most már az őszi árpa, illetve a rozs magját szórják a földbe a gépek. a jövő héten a buza vetéséhez is hozzálátnak./mti/

.-

- 34 -

16.35/11

de

-k-ep

bb.59. száznarvannét kiállítás, 30 000 fős tömeg a csütörtökön nyitló nemzetközi alumíniumkiállításon

t/sl/j/1e/11/hk

1967. szeptember 13.

a kgm műszaki tudományos tájékoztató intézet és az alumínium alkalmazástechnikai központ vezetői szerdán sajtótájékoztatót tartottak abból az alkalomból, hogy csütörtökön a bnv területén megnyitják a nemzetközi alumínium alkalmazástechnikai kiállítást.

a szeptember 23-ig nyitva tartó kiállításon 115 hazai és 52 külföldi vállalat összesen 30 000 féle alumíniumipari termékét tárja a látogatók elé. bemutatnak alumíniumipari alapanyagokat, ismertetik a legújabb gyártástechnológiákat, a félkész és késztermékeket. elhozták budapestre a többi között a szovjet tudományos akadémia leningrádi intézetében kidolgozott berendezést, amely folyékony fémből tetszés szerinti hosszúságú alumíniumcsöveket, idomokat állít elő. hazai és külföldi gépgyárak, például a svájci oerlikon és a british oxigen cég a legújabb hegesztőgépeket állítják ki.

a kiállítás tartama alatt nemzetközi konferenciát is rendeznek, ahol 32 külföldi és nyolc hazai szakember foglalkozik a alumínium-megmunkálás és felhasználás egy-egy fontos rész kérdésével. ez alkalommal műszaki könyvkiállítás is nyitlik, a művek ugyancsak az alumíniumfeldolgozás témáit dolgozzák fel. most jelent meg az alumínium kézikönyv, amelyet magyar, csehszlovák, lengyel és ndk szakemberek közösen írtak.

a sajtótájékoztatón elmondották, hogy szerinte a világon nagymértékben növekszik az alumíniumfelhasználás. jelenleg évente már majdnem hétmillió tonna alumíniumot állítanak elő a világon, s ez a mennyiség az előzetes számítások szerint 1980-ra 26 millió tonnára növekszik. hazánkban is gyorsan fejlődik az alumíniumipar. az alumínium előállításának gyorsítását eddig energiaszegénységünk akadályozta. a szovjetunióval és lengyelországgal kötött egyezményeink segítségével azonban ezt a problémát sikeresen áthidaljuk. a magyar-szovjet timföld alumíniumegyezmény alapján a szovjetunió energia-ipara segít feldolgozni a magyar alumínium alapanyagot és 1980-ban már 165.000 tonna tömbalumíniumot szállít magyarországnak.

/folyt.köv.

16.40/11

de

-k-ep

- 35 -

bb. 59./százhatvanhét ... 1. folyt./ il

a magyar-lengyel timföld-alumínium-egyezmény realizálása ugyancsak megkezdődött. jelenleg évente összesen 60.000 tonna tömbalumínium áll a magyar feldolgozóipar rendelkezésére, ez a mennyiség néhány év leforga alatt 230.000 tonnára növekszik. az egy főre jutó alumíniumfogyasztásban már jelenleg is több mint háromszorosan túlhaladjuk az 1,69 kilogrammos világátlagot, s megelőzzük például hollandiát, olaszországot, dániát, ahol szintén viszonylag magas az alumíniumfelhasználás. a világranglistán a következő években tovább lépünk, előre, s így mód nyílik arra, hogy olyan termékeket is alumíniumból gyártsunk, majd, amelyek jelenleg még drágább importfémekből készülnek. ehhez a fejlődéshez nyújt nagy segítséget a most nyíló kiállítás is./mti/

---

bb. 60. befejeződött a kender betakarítása

a/vid/kz/sk/ká/il/hk

1967. szeptember 13.

országszerte befejeződött a kender betakarítása. tizen-négy megye együttesen 33.000 holdnyi kenderföldjén átlagosan 39 mázsa termelt holdanként, s ez öt mázsával felülmúlja a múlt évi átlaghozamokat. a minőség is sokkal jobb, mint bármelyik megelőző esztendőben: szép, egyenletes, sárga színű a kenderkóró. a megyék közül a legjobb eredményt csongrád érte el, ahol a holdankénti átlagtermés elérte a 44 mázsát, utána bács, békés és baranya megye következik a sorrendben.

félezer szovjet gyártmányu kenderkombájn dolgozott a földeken. gyors munkájuk és a csapadékmentes időjárás következtében, a szokásosnál 10 nappal korábban fejezték be a munkát. a nagyobb gazdaságokban az idén első ízben a kender lombtalanságát is gépesítették. egyelőre 50 lombozógép dolgozik kísérletképpen a gazdaságokban. a szakemberek szerint kitűnően beváltak, s így jövőre nagyobb számban alkalmazzák őket.
/mti/

16.45/il

- 36 -

1970 p

bb. 62. a baromfiipar szocialista brigádvezetőinek tanácskozása

i kf/j/1e/gy/hk

1967. szeptember 13.

a minisztertanács és a szot vörös vándorzászlajával kettőszeresen kitüntetett baromfiipari országos vállalat szocialista brigádvezetői szerdán az édosz székházában tartották negyedik országos tanácskozásukat. az értekezleten részt vett és felszólalt dr. sághy vilmos, a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter első helyettese.

Láng györgy, a vállalat vezérigazgatója előadói beszédében többek között rámutatott a baromfiiparnak a lakosság folyamatos hűsítésében betöltött fontos szerepére. megemlítette, hogy ebben az évben az előirányzott 8 000 vagonos baromfifelvásárlási tervet a vállalat jelentősen túlteljesíti. ugyanígy a tojásfelvásárlási terv is meghaladja a tervezettet, s csaknem 900 millió tojás kerül a központi készletekbe. ezekhez az eredményekhez hozzájárul a szocialista brigádok munkája is. a feltételeket azonban a mezőgazdasági üzemek teremtik meg, azok a termelőszövetkezetek és állami gazdaságok, amelyek korszerű baromfitenyésztő tevékenységükkel és árutermelésük fokozásával kielégítik az ipar igényeit.

ez idő szerint 2 218 taggal 163 brigád küzd a megtisztelő szocialista brigád cím elnyeréséért, s közülük már 88 el is érte ezt. a szocialista munka gyáregysége címért versenyez a budafoki, a törökszentmiklósi és a sárvári gyáregység. a szocialista munkaversenyben résztvevő dolgozóknak ebben az évben 1 178 000 forint jutalmat fizetett ki a vállalat./mti/

---

bb. 61. szövetkezeti nap az országos mezőgazdasági kiállítás és vásáron - eddig több mint hatmillió forintos forgalom a szövetkezeti vendéglátóiparban - szövetkezeti tapasztalatcserék, kitüntetések

i cs-kf/hné/1e/gy/hk

1967. szeptember 13.

szerdán az országos mezőgazdasági kiállítás és vásáron szövetkezeti napot tartottak. a hűvös, csapadékos idő ellenére már a reggeli órákban tizezrek özönlöttek el a kiállítás pavilonjait, bemutató csarnokait, különösen népes csoportok érkeztek külön autóbuszjáratokon a vidéki szövetkezetekből.

/folyt. köv./

16.50/il

- 37 -

1970 p

bb. 61. /szövetkezeti nap... 1. folyt./ gy

a gazdag programban szerepelt a szövetkezeti mőnőszek tapasztalatcsere- találkozója: a szővosz-pavilonban többszáz szövetkezeti mőhész találkozott a központi szakemberekkel, meg- tárgyalták az ideai mézgyűjtés és értékesítés tapasztalatait, az áruellátás problémáit. az okisz-pavilonban a kisipari termelősövetkezeti és a mezőgazdasági termelősövetkezeti elnökök találkozóját rendezték meg, hogy a közvetlen tapasztalat- cserék révén még szorosabbra vonják a két szövetkezet-típus kapcsolatát, kölcsönösen tájékozódjanak a kősgépek, mezőgazda- sági szerszámok, eszközök cikklista-bővítési lehetőségeiről, illetve a konkrét igényekről. a budapesti sasad termelősövet- kezet pavilonjában a termelősövetkezeti és városi kertészek, a szővosz házikert bemutatójánál a munkás kertszövetkezeti és termelősövetkezeti tagok tapasztalat-cseréjét rendezték meg. a szövetkezeti napon a szővosz-pavilonban minden ezredik látogatót ajándékkal fogadtak.

a szövetkezeti vendéglátóipar üzemeiben szerdán délután- tól a vasárnap esti zárásig különleges szövetkezeti talakat készítenek. a dunakömlődi halászcárdában például - ahol szerdán nagyszerű műsoros „szövetkezeti estet”, rendeztek - szerdától kezdve az étlapon a különlegességek sorában szövet- kezeti halastál-, rántott hal, rostos sült pisztráng, hal orly-módra és hallal töltött palacsinta - szerepel. ez a sző- vetkezeti csárda a nyitás óta 2 620 000 forintnyi forgalmat bonyolított le. különösen népszerűek voltak a halételei, s közülük is a híres kömlődi halászlé. jellemző, hogy eddig több mint két vagonnyi halat mértek ki a kiállítás vendégeinek.

a kiállítás Lovaspályáján szombaton kezdődött nemzetközi lovasverseny szerdai programjában a legeredményesebben szere- pelt külföldi lovasnak, a szővosz díját, a szövetkezeti fogá- tok legsikeresebb hajtójának pedig az okisz kristály-serle- gét nyújtották át. a bátrak ötősfogatának a szővosz képviselő- je adta át a felajánlott tiszteletdíjat.

a szövetkezeti nap sikerében nem kis része volt az fmsz csárdáknak, lacikonyháknak. a szővosz ebből az alkalomból gyors- mérleget is készített vásári vendéglátóiparának forgalmáról.

/folyt. köv./

-1470p

el

- 38 -

bb. 61. /szövetkezeti nap... 2. folyt./ gy

csupán a földművesszövetkezeti vendéglátóhelyeken 5 nap- pal a zárás előtt, több mint 6 milliós, pontosabban 6 346 000 forintos, forgalmat bonyolítottak le. az előző mező- gazdasági kiállítást egyébként 4,7 milliós bevétellel zárták.

a jóévtágyu vendégsereg Legsziवेशben a tágas, hangulatos dunakömlődi halászcárdát kereste fel, ahol eddig egyebek kö- zött 55 600 adag halászlét, 10 100 adag rántott halat, és 7 000 adag turóscsuszát fogyasztottak el. a karcagi birka- csárda slágere a birkapörkölt, amelyből 35 500 adag fogyott, s mel- lette 11 000 adag birka-pecsenye, s mintegy 8 000 adag egyéb birka- étel, bojtárávató pecsenye, stb. kelt el. a csárda népszerűsége mi sem jellemzőbb, mint hogy a tervezett 600 birka helyett már eddig 1 010-et kellett levágni, s ezt 30 báránnyal is meg- toldani.

tizezrével szolgált ki a vendégeket a vásár két szövetkeze- ti lacikonyhája, amelyek együttesen 1,4 milliós forgalmat bonyo- litottak le, s egyebek között csaknem 90 000 adag sültkolbászt és sültthurkát szolgáltak ki./mti/

..

bb.63. losonczi pál látogatása szabolcsban

vid/fm/sk/ká/8ü/La

1967. szeptember 13.

losonczi pál, a magyar népköztársaság elnöki tanácsá- nak elnöke - dr.k. nagy sándornak, az mszmp központi bizott- sága tagjának a termelősövetkezetek országos tanácsa főtitkárának társaságában - szerdán kétnapos látogatásra szabolcs-szatmár megyébe érkezett.

az elnöki tanács elnöke meglátogatta a nyiregyházi kon- zervgyárat, majd a déli órákban orosz ferencnek, a szabolcs- szatmár megyei pártbizottság első titkárának, dr. fekszi istvánnak, a megyei tanács vb. elnökének, kállai sándornak, az mszmp szabolcs-szatmár megyei titkárának társaságában tar- pára utazott. megtekintette a győzelem termelősövetkezet gazdaságát, majd a beregi táj több közös gazdaságának veze- tőjével termelési és üzemszervezési kérdésekről tárgyalt./mti/

..

17.00/11

-1470p

el

- 39 -

bb.64. az angol közlekedésügyi miniszter látogatása miskolcon és a hortobágyon

vid/fm/sk/ká/il/La

1967. szeptember 13.

a hazánkban tartózkodó mrs. barbara castle angol közlekedésügyi miniszter szerdán vidékre látogatott. rödőnyi károly közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes és felesége társaságában miskolcra, majd hortobágyra utazott. miskolcon az állomásirányító elektrodinamikus biztosító be rendezést hortobágyon pedig a pásztormuzeumot, majd a mátai lótenyésztő farmot tekintette meg. a miniszterasszonyt szerdai utjára elkísérte k.c. thom, a budapesti angol nagykövetség első titkára is./mti/

.-.

bb.65. az állami szuverenitás és a gazdasági integráció

összefüggéseiről tárgyaltak a kgst országok tudományos konferenciáján - a közgazdasági kormánybizottság titkárának nyilatkozata

i/sl/tr/ie/La

1967. szeptember 13.

a szovjet tudományos akadémia és a kgst titkárságának rendezésében a napokban tudományos konferenciát tartottak moszkvában a kgst országok küldöttel. ezen részt vettek akadémikusok, a közgazdaságtudomány és a filozófia doktorai, kandidátusai, neves szakemberek.

dr.kiss tibor kandidátus, a magyar delegáció vezetője, a magyar közgazdasági állandó kormánybizottság titkára hazaérkezése után a következőket mondotta az mti munkatársának:

- az ötnapos konferencián 34 tudományos előadás - köztük 5 magyar beszámoló - hangzott el. ez egymagában is jelzi, hogy a konferencia milyen sokoldalúan megvitatta országaink gazdasági együttműködésének különféle elvi kérdéseit. a tudósok plénuma foglalkozott a szocialista országok szuverenitása és a gazdasági integráció összefüggéseivel, a gazdasági együttműködés hatásaival, a várható fejlődéssel, országaink nyersanyagellátásával és a két rendszer gazdasági versenyének kérdéseivel. sok felszólaló méltatta a tudományos viták kibontakozásának jelentőségét.

/folyt.köv./ (i)
17.10/11 di

- 40 -

-1490P

bb.65. / az állami szuverenitás... 1.folyt./ il

rumjancev akadémikus, a szovjet tudományos akadémia elnökhelyettese például hangsúlyozta, hogy megbeszéléseinken semmiféle kérdést nem szabad kényesnek vagy tapintatlannak tekinteni, minden felmerülő problémát bátran meg kell vitatni. ezzel lényegében válaszolt egyes felszólalásokra, amelyek kifogásolták, olyan kérdések és kifejtésre kerültek, amelyek közvetve ellentétben állnak egyes országok hivatalos állásfoglalásával. a legélénkebb vitát a kgst-országok gazdasági integrációjának folyamatáról és a tagországok szuverenitásáról szóló előadás váltotta ki. a vita lényege az volt, hogy a gazdasági integráció folyamatban az egyes országok szuverenitása milyen mértékben és útemben korlátozza is egyben önmagát, azáltal, hogy a népgazdasági tervek összehangolásával és a nemzetközi kapcsolatok elmélyülésével a tagországok gazdasági fejlődése mind erőteljesebben összefonódik. egyes országok tudósai különbözőképpen határozzák meg az integráció fogalmát, folyamatának fokozatait, stb. a többség egyetértett abban, hogy a kgst-hez tartozó országok gazdasági integrációjának folyamata még kezdetén tart ugyan, de mind szervezettebb formát kell öltenie. a tanácskozáson kifejezésre jutott, hogy a termelőeszközök társadalmi tulajdona és a tervgazdálkodás országaink szuverenitását magas szintre emelte. egyes szocialista országokban azonban különböző formákban még hatnak a nacionalizmus maradványai is. ez a jelenség a népgazdaság fejlesztésének bizonyos autarchikus tendenciájában is fellelhető. ezek a jelenségek állandóan kísértének. jelentkezik például azoknak az egyébként helyes törekvéseknek az ellentmondásai, hogy népgazdaságunkat komplexen fejlesszük. annak megítélése, hogy a komplex fejlődés mikor és hogyan hozza magával az autarchikus tendenciát, állandó és éber tudományos elemzést követel.

a tanácskozáson nyikolaj taggyejev, a kgst titkára kifejtette, hogy a szocialista országok gazdasági együttműködésében lenin utmutatásai érvényesülnek. g.m. szorokin, a szovjet közgazdaságtudományi intézet igazgatója az októberi forradalom gazdasági programjának nemzetközi jelentőségét méltatta. nagy érdeklődést keltett osztróvszki györgynek, a kgst magyar titkárhelyettesének felszólalása is. országaink energia-helyzetét elemezve a többi között megállapította, hogy az atomenergia felhasználása rövid időn belül sokkal kedvezőbb lesz, mint az olajé, mag a széné. bolgár, jugoszláv, lengyel, román, csehszlovák és és ndk-beli tudósok és más szakemberek a szocialista országok gazdasági együttműködésének különféle kérdéseit elemezték.

/folyt.köv./ (i)
17.30/11 di

- 41 -

-1490P

bb.64. az angol közlekedésügyi miniszter látogatása miskolcon és a hortobágyon

vid/fm/sk/ká/il/La

1967. szeptember 13.

a hazánkban tartózkodó mrs. barbara castle angol közlekedésügyi miniszter szerdán vidékre látogatott. rödőnyi károly közlekedés- és postaügyi miniszterhelyettes és felesége társaságában miskolcra, majd hortobágyra utazott. miskolcon az állomásirányító elektrodinamikus biztosító be rendezést hortobágyon pedig a pásztormuzeumot, majd a mátai lótenyésztő farmot tekintette meg. a miniszterasszonyt szerdai utjára elkísérte k.c. thom, a budapesti angol nagykövetség első titkára is./mti/

--

bb.65. az állami szuverenitás és a gazdasági integráció

összefüggéseiről tárgyaltak a kgst országok tudományos konferenciáján - a közgazdasági kormánybizottság titkárának nyilatkozata

i/sl/tr/ie/La

1967. szeptember 13.

a szovjet tudományos akadémia és a kgst titkárságának rendezésében a napokban tudományos konferenciát tartottak moszkvában a kgst országok küldöttei. ezen részt vettek akadémikusok, a közgazdaságtudomány és a filozófia doktorai, kandidátusai, neves szakemberek.

dr.kiss tiber kandidátus, a magyar delegáció vezetője, a magyar közgazdasági állandó kormánybizottság titkára hazaérkezése után a következőket mondotta az mti munkatársának:

- az ötnapos konferencián 34 tudományos előadás - köztük 5 magyar beszámoló - hangzott el. ez egymagában is jelzi, hogy a konferencia milyen sokoldaluan megvitatta országaink gazdasági együttműködésének különféle elvi kérdéseit. a tudósok plénuma foglalkozott a szocialista országok szuverenitása és a gazdasági integráció összefüggéseivel, a gazdasági együttműködés hatásaival, a várható fejlődéssel, országaink nyersanyagellátásával és a két rendszer gazdasági versenyének kérdéseivel. sok felszólaló méltatta a tudományos viták kibontakozásának jelentőségét.

/folyt.köv./
17.10/11

- 40 -

1490 P

bb.65. / az állami szuverenitás... 1.folyt./ 11

rumjancev akadémikus, a szovjet tudományos akadémia elnökhelyettese például hangsúlyozta, hogy megbeszéléseinken semmiféle kérdést nem szabad kényesnek vagy tapintatlannak tekinteni, minden felmerülő problémát bátran meg kell vitatni. ezzel lényegében válaszolt egyes felszólalásokra, amelyek kifogásolták, olyan kérdések és kifejtésre kerültek, amelyek közvetve ellentétben állnak egyes országok hivatalos állásfoglalásával. a legélesebb vitát a kgst-országok gazdasági integrációjának folyamatáról és a tagországok szuverenitásáról szóló előadás váltotta ki. a vita lényege az volt, hogy a gazdasági integráció folyamatban az egyes országok szuverenitása milyen mértékben és ütemben korlátozza is egyben önmagát, azáltal, hogy a népgazdasági tervek összehangolásával és a nemzetközi kapcsolatok elmélyülésével a tagországok gazdasági fejlődése mind erőteljesebben összefonódik. egyes országok tudósai különbözőképpen határozzák meg az integráció fogalmát, folyamatának fokozatait, stb. a többség egyetértett abban, hogy a kgst-hoz tartozó országok gazdasági integrációjának folyamata még kezdetén tart ugyan, de mind szervezettebb formát kell öltenie. a tanácskozáson kifejezésre jutott, hogy a termelőeszközök társadalmi tulajdona és a tervgazdálkodás országaink szuverenitását magas szintre emelte. egyes szocialista országokban azonban különböző formákban még hatnak a nacionalizmus maradványai is. ez a jelenség a népgazdaság fejlesztésének bizonyos autarchikus tendenciájában is fellelhető. ezek a jelenségek állandóan kísértenek. jelentkeznek például azoknak az egyébként helyes törekvéseknek az ellentmondásai, hogy népgazdaságunkat komplexen fejlesszük. annak megítélése, hogy a komplex fejlődés mikor és hogyan hozza magával az autarchikus tendenciát, állandó és éber tudományos elemzést követel.

a tanácskozáson nyikolaj faggyejev, a kgst titkára kifejtette, hogy a szocialista országok gazdasági együttműködésében lenin utmutatásai érvényesülnek. g.m. szorokin, a szovjet közgazdaságtudományi intézet igazgatója az októberi forradalom gazdasági programjának nemzetközi jelentőségét méltatta. nagy érdeklődést keltett osztrovszki györgynek, a kgst magyar titkárhelyettesének felszólalása is. országaink energia-helyzetét elemezve a többi között megállapította, hogy az atomenergia felhasználása rövid időn belül sokkal kedvezőbb lesz, mint az olajé, míg a széné, bolgár, jugoszláv, lengyel, román, csehszlovák és és ndk-beli tudósok és más szakemberek a szocialista országok gazdasági együttműködésének különféle kérdéseit elemezték.

/folyt.köv./
17.30/11

- 41 -

1490 P

bb.65-/az állami szuverenitás....2.folyt./ il

a magyar küldöttség egyik referátuma, de több más küldött beszámolója és, a többi között arra is kitért, hogy országaink belső gazdasági mechanizmusának változásai szükség-szerűen hatást gyakorolnak a nemzetközi gazdasági együtt-működés mechanizmusának fejlődésére. a nemzetközi együtt-működésben is nagyobb szerepet kell kapniok a piac, az ér-ték és a pénz kategóriáinak. ez még jobban elősegítené a kgst-országok gazdasági együttműködését./mti/

--

bb.66. sajtótörténeti kiállítás baján

a/vid/fm/tén/ká/il/la

1967. szeptember 13.

a posta központi hírlapiroda rendezésében hírlap és szakfolyóirat-kiállítás nyílt szerdán a bajai túrr istván muzeumban. bemutatják a magyar posta által itthon és külföldön terjesztett valamennyi hírlapot, szaklapot, folyóiratot és divatlapot. láthatók a szocialista államok vezető ujságjai, valamint a nyugati országok haladó irány-zatu sajtótermékei is.

a sajtótárlat érdekességei közé tartozik a 262 évvel ezelőtt megjelent latin nyelvű első magyar ujság, valamint a „magyar hirmondó”, 1780 -ból. szemléltetik a bács-kiskun megyei - a bajai és a kecskeméti - sajtó fejlődését is. a felszabadulás idején kiadott helyi ujságokon kívül kiál-lították a 99 évvel ezelőtt megjelent első kecskeméti uj-ságot, a „kecskeméti lapok”, -at. baján 1857 -óta jelenik meg rendszeresen ujság./mti/

--

bb.68. elkészült nyíregyháza első torony-lakóháza

vid/fm/tné/ká/il/la

1967. szeptember 13.

átadták rendeltetésének nyíregyháza északi új lakótele-pén a város első toronyházát. a tizszintes szövetkezeti lakóház tulajdonosai a napokban megkezdik a beköltözést. a tömbben 38 család jut kényelmes otthonhoz, amelyet távfű-téssel, földgázzal, hideg-meleg vízzel, beépített konyha-butorkkal láttak el. az épület szomszédságában még két tizszintes lakótömböt építettek, s azokba is az idén beköl-tözhetnek a tulajdonosok./mti/

--

17.45/il

- 42 -

-18-EP

bb. 67. ellopta ivótársa pénzét - négy hónapi szabadságvesztésre ítélték

vid-fn/tné/ká/gy/la

1967. szeptember 13.

Leskó ernő 20 éves kazincbarcikai segédmunkás a herbolyai italboltban összetalálkozott egyik ismerősével. elhatározták, hogy együtt folytatják a szórakozást. társa - aki aznap kapott fizetést - előbb hazament, hogy pénzének nagyobb részét otthon hagyja. Leskó elkísérte és megfigyelte, hogy társa hova rejti a pénzt. később az italboltból előbb távozott, társa lakására ment, s a tőle egy óvatlan pillanatban megszerzett kulccsal az ajtót kinyitotta. a lakásban talált 1 200 forintot ellopta.

a miskolci járásbíróság Leskó ernőt - tekintettel büntetlen előéletére - négy hónapi szabadságvesztésre ítélte./mti/

--

bb. 69. a neutronok szerepe az iparban

a vid-fm/tné/ká/gy/la

1967. szeptember 13.

debrecenben, a technika házában szerdán az eötvös Loránd fizikai társulat helyi csoportja rendezésében a neutronok alkalmazásáról rendeztek tancskozást. dr. csikai gyula egyetemi ta-rár a debreceni kossuth Lajos tudományegyetem kísérleti fizikai intézetének igazgatója „a neutronok szerepe az iparban és a tu-dományban”, címmel tartott érdekes előadást.

bevezetőben szólt arról, hogy a pontszerű radioaktív neutron-források, az alacsony feszültségű gyorsító berendezések és az atomreaktorok által szolgáltatott neutronok ipari és tudományos al-kalmazása világszerte egyre szélesebbkörű. éppen ezért célszerű rámutatni a hazai ipar és tudomány fejlődését is elősegítő leg-fontosabb alkalmazási területekre. ezekhez tartozik az aktivá-lásos analízis útján a nagy tisztaságú anyagok nyomszennyezőinek meghatározása. a neutronokat alkalmazzák a régészeti leletek ösz-szetételének, továbbá a geológiai furólyukakból vett minták ásványtartalmának meghatározására, a kőzetek összetételének gyors megállapítására, a hidrogeológiai kutatásoknál a vízminták analízisére. a neutronoknak fontos szerepük van a kőolaj és kő-olajtermékek tisztaságának vizsgálatánál, a kutató furatokban az olaj-víz és olaj-gáz tároló zónák megállapításánál. alkalmá-sak továbbá a műtrágyák nitrogéntartalmának gyors meghatározá-sára is. a neutron radiografia, a vastag fényre átlátszatlan -tárgyak neutronokkal történő átvilágítása szintén jelentős ipa-ri alkalmazása a neutronoknak, mert ezzel lehetővé válik a bel-ső repedések, üregek, inhomogenitások megállapítása./mti/

--

17.50/gy

- 43 -

-16-EP

Mh

bb. 70. dr. biró józsef fogadta a singapuri delegáció vezetőjét
hné/ie/gy/La 1967. szeptember 13.

dr. biró józsef külkereskedelmi miniszter szerdán hivatalában fogadta sim kee boon államtitkárt, a hazánkban tartózkodó singapuri kereskedelmi delegáció vezetőjét. a megbeszélés során a két ország közötti gazdasági együttműködés élvívi kérdéseit, és a gazdasági kapcsolatok fejlesztésének problémáit vitatták meg. a barátságos eszmecsere során mindkét fél kinyilvánította készségét a gazdasági kapcsolatok jelentős fejlesztésére./mti/

bb. 71. az fvv közleménye

k hbj/ie/gy/La

1967. szeptember 13.

a fővárosi villamos vasut értesíti az utazóközönséget, hogy szeptember 15-én, pénteken üzemkezdettől a 3-as, a 3/a, a 7/i, a 12-es és az 55-ös jelzésű villamosjáratok három kocsiból álló szerelvényeinek középső kocsiján, a motorkocsikhoz hasonlóan, kalauz nem teljesít szolgálatot. ezeken a szerelvényeken az első és a második kocsin csak bérlettel és utazási igazolvánnyal szabad utazni. bérlettel vagy utazási igazolvánnyal nem rendelkező utasok a szerelvény utolsó kocsiján utazhatnak, ahol a kalauznál vonaljegyüket megválthatják. a vállalat vezetősége kéri az utazóközönséget, hogy az intézkedést fogadja megértéssel és segítse a közlekedés zavartalan, folyamatos lebonyolítását./mti/

bb. 72. a kisz budapesti bizottsága és a hazafias népfront

gg/sr/gy/La

1967. szeptember 13.

budapesti bizottsága a tompa utcai tüntetés 30. évfordulója alkalmából szeptember 15-én 4 órakor a tüntetés színhelyén a 9. kerület toma utca 14 számú házon megkoszoruzza az ott elhelyezett emléktáblát./mti/

18.25/gy

18.25/gy

- 44 -

Nk

bb. 75. árad a duna - két méterrel emelkedett a dráva vize - a tiszán 47 gázló akadályozza a hajózást

i sb/j/ie/gy/La

1967. szeptember 13.

az északnyugati hűvös légtömegekkel megérkezett esőzések árhullámokat indítottak el a dunán és mellékfolyóin. a legtöbb vizet a dráva kapta. a több hullámban egymást érő áradások alig egy hét alatt mintegy két méterrel duzzasztották meg a folyót. kedden örtilosnál, szerdán pedig már drávaszabolcsnál tetőzött a folyó 395 centiméter körüli vízzal. a rába vízgyűjtő területe viszonylag kevés csapadékot kapott, s mintegy félméterrel emelte a folyó vizét.

a duna legfelső szakasza több mint egy méterrel áradt. a szélesebb medrű magyar szakaszon viszont jobban szétterült a víz. így szombattól szerdáig budapestnél már csak 75 centiméteres emelkedést mutatott a lánchídi vízmérce. ez a kis áradás is elegendő volt ahhoz, hogy medve térségében megszűntesse a duna három gázlóját. a hajók tehát most már a magyar duna-szakasz teljes hosszában akadálytalanul közlekedhetnek. a vízügyi előrejelzések szerint lassan tovább árad a duna. a hét végéig budapestnél még 40-50 centiméteres vízszintemelkedés várható.

az ország keleti felének kevés csapadék jutott. ezért a tiszta medrében változatlanul kevés a víz, s 47 gázló akadályozza a hajózást./mti/

18.25/gy

18.25/gy

- 45 -

Nk

bb. 73. kállai gyula, a hazafias népfront országos tanácsának elnöke,

hné/sr/gy/la

1967. szeptember 13.

Szerdán fogadta dinh ba thi-t, a dnff budapesti állandó képviselőjének vezetőjét, aki ismertette a délvietnami nemzeti felszabadítási front augusztusban elfogadott új politikai programját. a hazafias népfront országos tanácsának elnöke a magyar nép szolidaritásáról és támogatásáról biztosította az amerikai agresszorok ellen hősiességgel harcoló délvietnami népet.
/mti/

bb. 74. mongol festészeti tárlat

t tf/tr/sr/gy/la

1967. szeptember 13.

Mongólia festészetével ismerkedhetnek meg a látogatók az Ernst Múzeumban szerdán megnyitott kiállításon. a tárlatot - a magyar-mongol kulturális munkaterv alapján - a kki rendezte. a több mint 50 festményt és grafikát felölelő anyag szeptember utolsó napjáig szerepel Budapesten.

A megnyitóra egybegyűlt közönségnek dr. Horváth Tibor, a Keletázsiai Művészeti Múzeum igazgatója és o. Cerendorzs, a budapesti mongol nagykövetség ideiglenes ügyvivője mutatta be a kiállítást, amelynek rendezése l. szonoceren művészettörténész munkája. megjelent az ünnepségen dr. Pesta László, a kulturális kapcsolatok intézetének alelnöke, többen képviselték a művelődésügyi minisztériumot, a külügyminisztériumot, valamint a diplomáciai testületet is. /mti/

18.35/gy

-1979 P

- 46 -

Mka

bb76. több ezer tonnás űrhajó kell ahhoz, hogy az ember elutazhasson a holdra - a Szovjetunió űrkutatási intézete igazgatójának sajtótájékoztatója

t/tz/gg/ie/il/la

1967. szeptember 13.

G.I. Petrov akadémikus, a Szovjetunió tudományos akadémiaja űrkutatási intézetének igazgatója szerdán délelőtt találkozott a magyar újságírókkal a technika házában, a Mész központi asztronautikai szakosztálya sajtótájékoztatóján.

Az újságírók kérdéseire elmondta, hogy az űrkutatás jelenlegi legfontosabb feladatának a Naprendszer mélyreható tanulmányozását tartja. az asztronautika fejlődése folytán nincs már messze az idő, amikor bolygótestvéreinket a személyesen jelenlevő kutató ember a földön szokásos földrajzi és földtani módszerekkel vizsgálhatja. a középponti kérdés azonban, amelyre sajnos meglehetősen költséges feladat lesz a választ megkapni vajon van-e élet a többi bolygókon és esetleg más Naprendszerekben.

A legtöbb kérdést az újságírók az ember holdutazásának előkészítésével kapcsolatban tették fel. G.I. Petrov elmondta, hogy igen sok nehéz feladatot kell megoldani, számos kérdést kell tisztázni, amíg az első ember utnak indulhat a hold felé. ki kell dolgozni például azt a módszert, amellyel előre megjósolható, hogy az űrhajó milyen erősségű korpuszkuláris sugárzással találkozhat majd össze utközben. ez nagyrészt a napon, vagy a napban lezajló folyamatok következménye, s a tudomány pillanatnyilag még nem tart ott, hogy ezekkel előre tudjon számolni. pontosan meg kell ismerni a hold-felszín anyagát, sűrűségét, jellegét, és el kell készíteni azt az igen részletes hold-térképet, amelynek alapján ki lehet majd választani a leszállásra legmegfelelőbb pontot. nyilvánvaló, hogy még ezek után is először ember nélküli automata űrállomásokat kell felbocsátani, ellenőrzésül annak, vajon igazolja-e a valóság az előzetes számításokat.

előre ki kell dolgozni azokat a módszereket és eszközöket is, amelyekkel az űrhajót és az űrhajóst meg lehet védelmezni a különböző veszélyek ellen, részint utazás közben, részint magán a holdon. nagy erővel dolgoznak már annak az űrruhának a tervein, amelyben az ember biztonságosan dolgozhat a holdon is, ahol pedig sem a miénkhez hasonló levegő, sem víz, sincs, a hőmérséklet pedig igen szélsőséges értékek között ingadozik.

/folyt.köv./

-1979 P

- 47 -

Mka

bb.76./ többezer tonnás... 1.folyt./ il

előre meg kell tervezni azt a menedéket, vagy fedezéket is, amelyben a holdra leszállt ember meghúzódhatik, hiszen hosszú időre önmagában véve az űrruha nem oldja meg ezt a problémát. egyébként az oxigént feltehetőleg a hold közeleiből is ki lehet majd „termelni”, esetleg a nap energiájának hasznosításával, de nagyon jó lenne tudni azt is, vajon található-e hidrogén a holdon.

és ha mindezek a kérdések már megnyugtatóan tisztázódtak - mondotta g.i. petrov, - akkor következhetik az utazás, amelynek szorosan vett előkészítéséhez is rendkívüli feladatokat kell megoldani. mindenekelőtt teljes biztonságot kell szerezni arról, hogy az űrhajó többtízezer különböző műszere és egyéb berendezése mind kifogástalanul megbízhatóan működik majd az egész expedíció alatt.

maga a hold-utazás gyakorlatilag ma a következőképpen képzelhető el. a hold felé vezető utnak körülbelül a felén szükség lesz a pálya helyesbitésére, hogy az űrhajó pontosan célba érjen és ott simán leszálljon, vagy szputnyikként keringjen a hold körül. mindkét művelet csak akkor sikerülhet, ha a rakéta-hajtóművek tökéletes pontossággal, a kiszámított terv szerint működnek. jelenleg az a megoldás látszik előnyösebbnek, amikor a hold körül keringő nagyobb mesterséges égitestről külön készülékekkel száll le az ember a hold felszínére.

igen nagy gond a visszatérés, sőt már a holdról való elindulás is. az űrhajós biztonsága szempontjából célszerű az embert szállító űrhajó előtt egy „tartalék-berendezést”, küldeni a hold köré, amelyre az utas átszállhat, ha saját „járművén”, valami hiba keletkezik. igen bonyolult feladat lesz a visszainduló űrhajót pontosan a föld felé vezető pályára állítani, majd utközben a szükséges pályamódosításokat végrehajtani. de ezen túlmenően új probléma, hogy ez esetben a második kozmikus - az úgynevezett szökési - sebességről kell az űrhajót lefékezni. az eddigi űrkíséreltekben ugyanis csak az első kozmikus sebességet kellett fokozatosan lecsökkenteni. a két feladat között pedig igen nagy a különbség, többek között azért is, mert az eddigi esetekben az űrhajót körülbelül 8000 celsius fokos hőség ellen kellett megvédeni, a második kozmikus sebességről való lefékezés közben pedig a környezet hőmérséklete eléri a 13.000-14.000 celsius fokot is.

de még mielőtt ezek a bonyolult feladatok egyáltalán konkrétan felmerülhetnek, meg kell oldani egy rendkívül nehéz problémát. ez abból adódik, hogy a földről elindított tömegnek csak igen kis része jut el a holdra, és annak is csak egy darabja tud majd visszatérni a földre. a jelenlegi hajtóműveket véve figyelembe ahhoz, hogy akár a minimálisra csökkentett méretű - de még tökéletesen biztonságos - űrhajóján a hold-utazásra vissza is érkezhessen, a földről néhány ezer tonna induló súllyal kell elindítani a rakétát.

/folyt.köv./

- 48 -

-1978

mk

bb.76. /több ezer tonnás... 2.folyt./ il

g.i. petrov professzor egyébként szerdán délután a magyar tudományos akadémián tartott előadást „az ember és a kozmosz”, címmel.

a sajtótájékoztató végén az asztronautikai szakosztály vezetői közölték, hogy az első szputnyik felbocsátásának 10. évfordulója tiszteletére október 6-án és 7-én a technika házában tudományos ülésszakot rendeznek, amelyen részletesen ismertetik az űrkutatás eddigi eredményeit és időszerű kérdéseit./mti/

--

bb.78. párt- és állami vezetők látogatása a szovjet jubileumi kiállításon

k/ie/hné/il/La

1967. szeptember 13.

szerdán több magasrangú látogatója volt a szovjet tudomány és technika 50. éve című jubileumi kiállításnak. délelőtt németh károly, a budapesti pártbizottság első titkára, az mszmp politikai bizottságának póttagja és dobi istván, a népköztársaság elnöki tanácsának nyugalmazott elnöke tekintette meg, sz.i. kozlovnak, a kiállítás főigazgatójának kalauzolásával. délután felkeresték a kiállítást biszku béla, a központi bizottság titkára és szirmai istván, a politikai bizottság tagjai, czinege lajos, honvédelmi miniszter, és itku pál művelődésügyi miniszter, a politikai bizottság póttagja, őket f.j. tyitov, a szovjetunió budapesti nagykövete sz.i. kozlov, és kiss árpád miniszter, az omfb elnöke fogadta./mti/

--

- 49 -

19.00/il

-1978

mk

bb. 77. bőséges esőt kaptak a tiszántuli tájak is - nyugaton már felszakadozott a felhőzet, de csak rövid átmeneti javulásra van kilátás

i cs/tr/1e/gy/La

1967. szeptember 13.

a közép-európa felett megrekedt hűvös óceáni légtömegek zónáiban helyi kis ciklonok keletkeztek, s ezek okozták a meg-megújuló esőket. a legutóbbi 24 óra alatt a zagyva-tisza vonalától keletre is bőséges áztató esőket kaptak a sokáig „szomjazó”, tájak. itt átlagosan 15-20 milliméter csapadék hullott szerda reggelig, de turkevéről 23, tiszaroffról, békéscsabáról 26, borsodnádásdról és szeghalomról 27, a békés megyei gádosról 40 milliméter csapadékot jeleztek a megfigyelők. a nap folyamán a keleti országrészekén még 5-10 milliméterrel nőtt a lehullott csapadékmennyiség. kedden és a szerdára virradó éjszaka csupán nagykovácsi, kalocsa és bácsalmás maradt ki az esőzésből. a dunántulon barcs és szigetvár állomása 19 milliméternyi csapadékot jelzett.

az esőfrontok ismét éles hőmérsékleti különbséget okoztak az ország nyugati és középső, illetve keleti fele között. míg például a kora délutáni órákban ferihegyen 13 fokot mértek, a nyugat- és déldunántuli tájakon, ahol felszakadozott a felhőzet és kisütött a nap, ismét 20 fokig, vagy a fölé emelkedett a hőmérők higanyszála. a budapesten mért napi középhőmérséklet kedden 2,2, szerdán 3 fokkal maradt el az évszaknak megfelelő átlagtól.

a legutóbbi esőzóna szerdán kelet felé elhagyta az országot. a meteorológiai állomások esős, hűvös időt jelentettek romániából, az alpok nyugati lejtőiről, valamint észak-olaszországból. valószínűnek látszik, hogy rövid, legfeljebb 24 órás javulás következik most be az időjárásban, de a legközelebbi ciklon olaszország felől hamarosan megérkezik. a meteorológiai intézet távprognózis osztálya szerint a hét végéig lényegesebb javulásra nem számíthatunk.

a központi előrejelző osztályon közölték, hogy csütörtökön átmenetileg felszakadozik a felhőzet, az északnyugati szél időnként megélénkül, a dunántulon párásságra, ködökre kell számítanunk. az évszakhoz képest hűvös marad az idő. a csütörtök reggeli minimumok 8-13, a délutáni maximumok 14-19 fok között alakulnak ki./mti/

18.50/gy

RC TP

- 50 -

RR

bb. 79. időjárásjelentés

hné/gy/La

1967. szeptember 13.

a meteorológiai intézet jelenti szeptember 13-án, szerdán este:

a hűvös idő tovább tart

várható időjárás csütörtök estig: felhős idő, elsősorban nyugaton eső. mérsékelt, időnként élénk, változó irányú szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet csütörtökön 15-20 fok között./mti/

..

bb. 80. az ndk cégeinek fogadása a mezőgazdasági kiállításon

t kf/hné/gy/La

1967. szeptember 13.

szerdán este az országos mezőgazdasági kiállítás és vásár fogadótermében a német demokratikus köztársaság három kiállító cégének vezetősége fogadást adott. a fogadáson ott voltak a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium, a hazai mezőgazdasági gépgyártás, és a bel- és külkereskedelmi vállalatok képviselői, valamint a mezőgazdasági kiállítás vezetősége. részt vett a fogadáson heinz naue, az ndk budapesti nagykövetségének kereskedelmi tanácsosa./mti/

..

bb. 81. dr. Ladislaus wagner

k sz/hné/gy/La

1967. szeptember 13.

a budapesti osztrák nagykövetség kereskedelmi attaséja magyarországi állomáshelyéről való távozása és az új kereskedelmi attasé, stefan wzmich bemutatkozása alkalmából, szerdán este a városligeti gundel-étteremben fogadást adott. részt vett a fogadáson dr. szalai béla külkereskedelmi miniszterhelyettes, s a magyar kereskedelmi élet több képviselője./mti/

..

20.00/gy

- 51 -

RR

keze

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-480, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1967. szeptember 14.

bb. 1. befejezték a duna szálló alapozását - pótolták a késést az építők

i sb/j/ie/gy/La

1967. szeptember 14.

hónapokon át éjjel-nappal és még szombat-vasárnap is dolgoztak a duna szállót építő középületépítő vállalat munkásai, hogy a jubileumi versenyben pótolják a munkaerőhiányt és a tervszolgáltatási zavarok miatt keletkezett nyolchetes késést. szeptember végére ígérték a törlesztést, de már teljesítették felajánlásukat.

az építők most az ütemterv szerint befejezték a csaknem 6 000 négyzetméter alapterületű szálló alapozását. a 11 emeletes szálloda-torony 28 pillérét hat-tíz méter mélyre süllyesztett kutalapokra állították. ebben a mélységben azonban a talajvízzel és a duna medréből átszivárgó vízzel is meg kellett küzdeni. ezért 54 csőkut felszerelésével és állandó szivattyúzással - percenként 7 000 - 9 000 liter víz eltávolításával - gondoskodtak a munkagödörök vízelenítéséről. a szivattyúzást - bár kisebb mértékben - folytatni kell a földszinti betonszerkezetek elkészítéséig. a talajvíz ugyanis addig még betörne a pincébe, amíg nem nehezedik rá annyi épületszerkezet, mint amennyinek a súlya elegendő a víz nyomásának kiegyenlítéséhez.

a szállóépítők télen sem állítják le a munkát. az építésvezető máris megkezdte a téli intézkedési tervek kidolgozását. az épület egy részét majd nádpallóval veszik körül és letakarják, hogy fűtött légtérben építsék a falakat, s a második emeleti szerelőszinten zavartalanul dolgozzanak a klímagépház és a központi vezetékelosztó hálózat szerelői.

/folyt. köv./

- 1 -

MB